

VLAAMS PARLEMENT



Zitting 2001-2002

7 november 2001

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

ACTUELE VRAGEN

ACTUALITEITSDEBAT OVER HET AANGEVRAAGDE FAILLISEMENT VAN SABENA

Inhoud

Nr. 7

Woensdag 7 november 2001

Berichten van verhindering	1
Boodschappen	1
Samenstelling van commissies Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	1
Ontwerp van aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Parlement Indiening	1
Beleidsbrieven Indiening en verwijzing	2
Ontwerpen van decreet Indiening en verwijzing	4
Voorstellen van decreet Indiening en verwijzing	4
Voorstel van resolutie Indiening en verwijzing	5
Adviezen van het kinderrechtencommissariaat Indiening en verwijzing	5
Verslagen Indiening	5
Moties van aanbeveling Indiening	7
Met redenen omklede moties Indiening	7
Mededeling van het Rekenhof Indiening	7
Mededeling van de Vlaamse regering Indiening	7
Mededeling van het Kinderrechtencommissariaat Indiening	8
Mededelingen van het Minsiterie van de Vlaamse Gemeenschap` Indiening	8
Arrest van het Arbitragehof Indiening	8

Kennisgevingen van het Arbitragehof	
Indiening	8
Actuele vragen (Regl. art. 82)	
Actuele vraag van de heer Jos Bex tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over mogelijke misbruiken in de socialehuisvestingssector	9
Actuele vraag van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over het extern onderzoek naar het gebruik van overheidsgeld in de socialehuisvestingssector	9
Actuele vraag van mevrouw Anne-Marie Baeke tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over mogelijke misbruiken in de socialehuisvestingssector	9
Actuele vraag van de heer Jan Penris tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de onderhandelingsstrategie ten aanzien van Nederland inzake de verdieping van de Westerschelde en de IJzeren Rijn	11
Actuele vraag van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de afschaffing van de subsidies voor culturele manifestaties	12
Actuele vraag van mevrouw Patricia Ceysens tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het voorstel van federaal regeringscommissaris Van Gool om een federale zorgverzekering uit te bouwen	14
Regeling van de werkzaamheden	15
Actualiteitsdebat	
Actualiteitsdebat over het aangevraagde faillissement van Sabena	
Sprekers : de heren Jan Laurys, Francis Vermeiren, Jan Penris, Bruno Tobback, Eloi Glorieux en Jos Bex, minister-president Patrick Dewael, minister Renaat Landuyt en minister Dirk Van Mechelen	15
Motie van aanbeveling	33
Regeling van de werkzaamheden	33

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.10 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Margriet Hermans : gezondheidsredenen ;

Julien Demeulenaere, Brigitte Grouwels, Veerle Heeren, Pieter Huybrechts, Didier Ramoudt, Ludo Sannen, Lucien Suykens, Gilbert Van Baelen, Kris Van Dijck, Gilbert Vanleenhove : buitenlands ;

Jos De Meyer, Riet Van Cleuvenbergen : ambtsverplichtingen ;

Marleen Van den Eynde, Mark Van der Poorten : familieverbindingen.

BOODSCHAPPEN

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 17 oktober 2001 deelt de voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad mee dat die raad ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig is verklaard.

Bij brief van 18 oktober 2001 deelt de voorzitter van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie mee dat die vergadering ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig is verklaard.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES**Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden**

De voorzitter : Voor de VB-fractie zijn :

- in de Commissie voor Cultuur, Media en Sport mevrouw Marijke Dillen als vast lid vervangen door mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Niki De Gryze als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Marijke Dillen en de heer Julien Librecht als vast lid vervangen door de heer Wilfried Aers ;
- in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken de heer Luk Van Nieuwenhuysen als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Herman De Reuse ;
- in de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid de heer Jean Geraerts als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Marijke Dillen ;
- in de Deontologische Commissie de heer Miel Verrijken als vast lid vervangen door de heer Jan Penris.

ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS PARLEMENT**Indiening**

De voorzitter : Het volgende ontwerp van aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Parlement werd ingediend :

- Ontwerp van aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Parlement voor het begrotingsjaar 2001
–10 (2000-2001) – Nr. 2.

BELEIDSBRIEVEN**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende beleidsbrieven werden ingediend :

- Beleidsbrief Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen
 - 874 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

- Beleidsbrief Cultuur. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking
 - 875 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

- Beleidsbrief Sport. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking
 - 876 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

- Beleidsbrief De Vlaamse Rand. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking
 - 877 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand.

- Beleidsbrief Jeugd. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking
 - 878 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

- Beleidsbrief Brusselse Aangelegenheden. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking
 - 879 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand.

- Beleidsbrief Ontwikkelingssamenwerking. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking
 - 880 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

- Beleidsbrief Toerisme. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme
 - 881 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.

- Beleidsbrief Leefmilieu. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw
 - 882 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

- Beleidsbrief Landbouw. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw
 - 883 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.

- Beleidsbrief Media. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening
 - 884 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

- Beleidsbrief Ruimtelijke Ordening. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

Voorzitter

- 885 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

- Beleidsbrief Buitenlands Beleid. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Buitenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid
 - 886 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

- Beleidsbrief Binnenlandse Aangelegenheden en Stedenbeleid. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Buitenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid
 - 887 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.

- Beleidsbrief Ambtenarenzaken. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Buitenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid
 - 893 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

- Beleidsbrief Het economisch overheidsinstrumentarium. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening
 - 894 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.

- Beleidsbrief Planning en Statistiek. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie
 - 895 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

- Beleidsbrief Mobiliteit en Openbare Werken. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie
 - 896 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.

- Beleidsbrief Energie. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie
 - 897 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.

- Beleidsbrief Onderwijs. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming
 - 903 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

- Beleidsbrief Werkgelegenheid. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme
 - 904 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.

- Beleidsbrief Monumenten, Landschappen en Archeologie. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid
 - 905 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

- Beleidsbrief Economie. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting en de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

Voorzitter

- 906 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.

- Beleidsbrief Buitenlandse Handel en Extern Economisch Beleid. Beleidsprioriteiten 2001-2002 ingediend door de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting
- 907 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

- Beleidsbrief Vlaams Woonbeleid. Beleidsprioriteiten 2001-2002, ingediend door de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting
- 908 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.

ONTWERPEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002
- 865 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar alle ter zake bevoegde commissies.

- Ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de regering van het koninkrijk België en de regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Noord-Ierland inzake het vervoer van aardgas door middel van een pijpleiding tussen het koninkrijk België en het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, ondertekend te Brussel op 10 december 1997
- 901 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

- Ontwerp van decreet houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen, met de Bijlage I, II, III, met de Protocollen en met de Slotakte, ondertekend in Luxemburg op 21 juni 1999

- 909 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

VOORSTELLEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van mevrouw Ann De Martelaer c.s. houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap met het oog op het toekennen van het persoonsgebonden budget, en met het oog op het invoeren van de behoeftegestuurde betoelaging van de voorzieningen
- 868 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

- Voorstel van decreet van mevrouw Sonja Becq, de heer Johan De Roo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Ingrid van Kessel en de heer Jan Verfaillie houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap
- 870 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

- Voorstel van decreet van mevrouw Wivina De-meester-De Meyer en de heren Robert Voorhamme, Marc van den Abeelen, Johan Malcorps en Herman Lauwers voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden

Voorzitter

- 872 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Verenigde Commissies voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening en voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.

- Voorstel van decreet van de heren Carl Decaluwe, Marino Keulen, Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen en mevrouw Margriet Hermans houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, en van het decreet van 7 juli 1998 houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995
- 890 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

- Voorstel van decreet van mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heren Francis Vermeiren, Bruno Tobback, Ludo Sannen en Etienne Van Vaerenbergh houdende wijziging van artikel 8 van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris
- 898 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende voorstel van resolutie werd ingediend :

- Voorstel van resolutie van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq, de heer Luc Martens, mevrouw Ingrid van Kessel, de heer Paul van Malderen en mevrouw Veerle Heeren betreffende niet-dringend liggend geneeskundig ziekenvervoer
- 866 (2001-2002) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

ADVIEZEN VAN HET KINDERRECHTEN-COMMISSARIAAT**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende adviezen van het Kinderrechtencommissariaat werden ingediend :

- Advies van het Kinderrechtencommissariaat over het voorstel van mevrouw Patricia Ceysens houdende de gerechtelijke jeugdbijstand in hoogdringende gevallen van mishandeling, seksueel misbruik en ernstige aantasting van de psychische of fysieke integriteit van de minderjarige
- 755 (2001-2002) – Nr. 2.

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

- Advies van het Kinderrechtencommissariaat over het voorstel van decreet van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Ingrid van Kessel, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Veerle Heeren en mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende instelling van het kindeffectrapport en de toetsing van het regeringsbeleid aan de naleving van de rechten van het kind
- 809 (2001-2002) – Nr. 2.

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtena-

Voorzitter

- renzaken uitgebracht door de heer Sven Gatz over het rapport van de Vlaamse regering tot uitvoering van het protocol van 17 april 2001 tussen het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering betreffende de jaarlijkse rapportering over de samenstelling van de kabinetten van de Vlaamse ministers – Toestand op 31 december 2000
– 35 (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door mevrouw Niki De Gryze over het voorstel van resolutie van de heren Emiel Verrijken, Jan Penris en Wilfried Aers betreffende de oprichting van een vriendschapstoonstelling door Vlaanderen in Nederland i.v.m. de afscheiding van Vlaanderen van Nederland in 1830
– 643 (2001-2002) – Nr. 2.
 - Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer Kris Van Dijck over het voorstel van resolutie van mevrouw Marijke Dillen betreffende de problematiek van de te zware boekentassen bij schoolgaande kinderen
– 804 (2001-2002) – Nr. 2.
 - Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heer Jo Vermeulen over het voorstel van resolutie van mevrouw Marijke Dillen betreffende maatregelen tot het houden van een wetenschappelijk onderzoek naar het aandeel van Nederlandstalige programma's op de openbare televisieomroep en Nederlandstalige muziek op de radiozenders
– 805 (2001-2002) – Nr. 2.
 - Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door mevrouw Margriet Hermans over het ontwerp van decreet tot wijziging van sommige bepalingen inzake cultuur, wat de invoering van de euro betreft
– 816 (2001-2002) – Nr. 2.
 - Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting uitgebracht door de heer Lucien Suykens over het voorstel van decreet van de heren Robert Voorhamme, Lucien Suykens, Marc van den Abeelen, Eric Van Rompuy, Ludo Sannen en Chris Vandebroeke houdende wijziging van de wetbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken, samengeordend op 3 april 1953
– 820 (2001-2002) – Nr. 2.
 - Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over het ontwerp van decreet houdende de wijziging van sommige bepalingen inzake media wat de invoering van de euro betreft
– 831 (2001-2002) – Nr. 2.
 - Verslag namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Leo Peeters over het verzoekschrift betreffende het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik der talen voor de sociale betrekkingen tussen werkgevers en werknemers
– 891 (2001-2002) – Nr. 1.
 - Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Johan Malcorps over de gedachtewisseling over de voorbereidingen voor wijziging van het bodemsaneringsdecreet
– 892 (2001-2002) – Nr. 1.
 - Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer Dirk De Cock over de hoorzitting over de problematiek van hoogbegaafde kinderen in het onderwijs
– 899 (2001-2002) – Nr. 1.
 - Verslag namens de Verenigde Commissies voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen en voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door mevrouw Ann De Martelaer en de heer Jan Laurys over de hoorzitting over arbeidszorg
– 900 (2001-2002) – Nr. 1.
 - Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door de heer Koen Helsen over de gedachtewisseling over de centrale wachtlijst opvang en begeleiding personen met een handicap in Vlaanderen, situatie 31 december 2000
– 902 (2001-2002) – Nr. 1.
-

MOTIES VAN AANBEVELING

Indiening

De voorzitter : De volgende moties van aanbeveling werden ingediend :

- Motie van aanbeveling van de heer Luc Martens, mevrouw Veerle Heeren, de heren Jos De Meyer, Eric Van Rompuy, Gilbert Vanleenhove en mevrouw Mieke Van Hecke tot besluit van het op 24 oktober 2001 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het lerarentekort en het loopbaaneinde van de leraren
 - 871 (2001-2002) – Nr. 1.
- Motie van aanbeveling van de heer Joris Van Hauthem tot besluit van het op 24 oktober 2001 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het lerarentekort en het loopbaaneinde van de leraren
 - 888 (2001-2002) – Nr. 1.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES

Indiening

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Luc Martens, Jos De Meyer, Gilbert Vanleenhove en mevrouw Veerle Heeren tot besluit van de op 23 oktober 2001 door de heer Luc Martens in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de hertekening van het onderwijslandschap
 - 867 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Dirk Holemans, Jos Bex, André Denys en mevrouw Hilde Claes tot besluit van de op 23 oktober 2001 door de heer Dirk Holemans in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de eventuele gevolgen inzake leefbaarheid en verkeersveiligheid ten gevolge van de ingebruikname van de Westerscheldetunnel
 - 869 (2001-2002) – Nr. 1.

- Met redenen omklede motie van de heren Roland Van Goethem en Mathieu Boutsen tot besluit van de op 25 oktober 2001 door de heer Roland Van Goethem in commissie gehouden interpellatie tot de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, over de financiële steun aan KMO's die allochtonen in dienst nemen
 - 873 (2001-2002) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren André Denys, Jacques Timmermans, Johan Malcorps en Jos Bex tot besluit van de op 25 oktober 2001 door de heer André Denys in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de rol en de positie van de bijzonder gevolmachtigde bij Aquafin
 - 889 (2001-2002) – Nr. 1.

MEDEDELING VAN HET REKENHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling van het Rekenhof werd ingediend :

- Brief N 12-2.045.831 B4 d.d. 23 oktober 2001 betreffende een vraag om inzage- en informatierecht vanwege Vlaams volksvertegenwoordiger de heer Jos De Meyer d.d. 16 oktober 2001 inzake de erelonen voor rechtsbijstand in de rechtszaken over het Deurganckdok (DOC 38/2001-2002).

Deze mededeling van het Rekenhof ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING

Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

Voorzitter

- Vooruitgangsrapport 2000 van de Vlaamse Liga tegen Kanker (VLK), opgesteld in het kader van de convenant tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VLK (DOC 37/2001-2002).

Deze mededeling van de Vlaamse regering ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN HET KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van het Kinderrechtencommissariaat werd ingediend :

- Advies van het kinderrechtencommissariaat inzake de nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse overheid en de gemeenten en provincies – Milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling, naar aanleiding van de vraag om advies van Vlaams minister van leefmilieu en Landbouw mevrouw Vera Dua (DOC 39/2001-2002).

Deze mededeling van het Kinderrechtencommissariaat ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werden ingediend :

- Beslissing van de Vlaamse Geschillenraad voor radio en televisie d.d. 3 oktober 2001 inzake de klacht van 23 mei 2001 van Ph. Dewinter en F. Vanhecke tegen de VRT (DOC 33/2001-2002) ;

- Beslissing van de Vlaamse Geschillenraad voor radio en televisie d.d. 3 oktober 2001 inzake de klacht van 6 juni 2001 van Ph. Dewinter tegen de VRT (DOC 34/2001-2002) ;
- Beslissing van de Vlaamse Geschillenraad voor radio en televisie d.d. 18 september 2001 inzake de klacht van 13 augustus 2001 van J. De Vree tegen de VRT (DOC 35/2001-2002) ;
- Advies van de Vlaamse Adviesraad voor de Erkenning van de Verzorgingsvoorzieningen d.d. 2 oktober 2001 over het bezwaarschrift vanwege Wilrijk, A.Z. Sint-Augustinus – Antwerpen, A.Z. Middelheim – Wilrijk, V.Z.W. Da Vinci inzake het voornemen tot weigering van erkenning van de associatie afgesloten tussen het A.Z. St.-Augustinus en het A.Z. Middelheim met betrekking tot een gezamenlijke uitbating van een dienst nucleaire geneeskunde waarin een PET-scanner is opgesteld (DOC 36/2001-2002).

Deze mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

ARREST VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : Het volgende arrest van het Arbitragehof ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Arrest nr. 128/01 van 18 oktober 2001.

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage op

Voorzitter

de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Rolnummer 2249 ;
- Rolnummer 2265.

ACTUELE VRAGEN (*Regl. art. 82*)

Actuele vraag van de heer Jos Bex tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over mogelijke misbruiken in de socialehuisvestingssector

Actuele vraag van mevrouw Ann De Martelaer tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over het extern onderzoek naar het gebruik van overheidsgeld in de socialehuisvestingssector

Actuele vraag van mevrouw Anne-Marie Baeke tot de heer Jaak Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over mogelijke misbruiken in de socialehuisvestingssector

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele vragen van de heer Bex tot de heer Gabriels, Vlaams minister van Economie, Buitenlandse Handel en Huisvesting, over mogelijke misbruiken in de socialehuisvestingssector, van mevrouw De Martelaer tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, over het extern onderzoek naar het gebruik van overheidsgeld in de socialehuisvestingssector en van mevrouw Baeke tot minister Gabriels, over mogelijke misbruiken in de socialehuisvestingssector.

Minister Gabriels zal eveneens antwoorden namens de minister-president.

De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we hebben al vaker vragen gesteld over de problemen bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij. We hebben daar heel omstandige maar tevens wollige antwoorden op gekregen, en we hebben veel cijfergegevens gekregen. Accurate informatie kwam er echter niet.

Nu lezen we opnieuw in de pers dat bepaalde zaken in de VHM niet koosjer zouden verlopen. We lezen ook dat de minister overweegt om via PPS de realisatie van de socialewoningbouw te stimuleren, en dat de directeur-generaal van de VHM die intentie van de minister naast zich zou neerleggen.

In het verleden werden in de VHM personeelsleden voor vermeende insubordinatie gestraft met schorsing. Mijnheer de minister, welke houding neemt u aan ten aanzien van het bestuur van de VHM, dat blijkbaar eveneens insubordinatie pleegt ?

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag is eigenlijk gericht tot minister-president Dewael. Ik heb dezelfde vraag immers reeds gesteld aan minister Gabriels in de jongste vergadering van de commissie voor Huisvesting. Hij heeft me toen geantwoord dat de eerste audit waarvoor toenmalig minister Sauwens de opdracht had gegeven, niet voldeed, en dat hij in kennis werd gesteld van de audit van minister-president Dewael.

Mijnheer de minister, we lezen in de kranten dat het weer fout gaat. Zes maanden geleden hebben we hoorzittingen gehouden. Er werd ook gevraagd naar een onderzoekscommissie, maar er werd uiteindelijk besloten tot een financiële audit. De minister-president heeft vier mensen aangeduid met financiële expertise. Ik zou graag voor de begrotingsbesprekingen van volgende week weten hoever het nu staat. De VHM is immers een belangrijk instrument voor de realisatie van onze doelstellingen inzake huisvesting. Mijnheer de minister, wat zijn de belangrijkste conclusies uit het auditrapport van minister-president Dewael ?

De voorzitter : Mevrouw Baeke heeft het woord.

Mevrouw Anne-Marie Baeke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de VHM is de voorbije maanden fel in opspraak gekomen. Naar aanleiding daarvan is in de commissie die heer Lyben gehoord. Hij heeft uitleg kunnen geven over de aantijgingen aan het adres van verschillende socialehuisvestingsmaatschappijen.

De laatste dagen vernemen we echter in de pers dat de verklaringen van de heer Lyben niet met de

Baeke

werkelijkheid overeenstemden. Daarbij komt nog dat hij een open brief heeft gestuurd naar de socialehuisvestingsmaatschappijen met de boodschap dat ze zich niets moeten aantrekken van wat de regering van plan is op het vlak van sociale huisvesting, meer bepaald de plannen inzake PPS.

Het was de bedoeling een doorlichting te maken van de 118 socialehuisvestingsmaatschappijen. Mijnheer de minister, zijn er plannen om die doorlichting door te zetten? Wat is uw reactie op de laatste berichten in de media?

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik verwijs in eerste instantie naar wat in het verleden reeds is beslist. Onder minister Sauwens werd besloten tot een audit. Ik heb in de commissie reeds aan mevrouw De Martelaer geantwoord dat de resultaten daarvan niet bevredigend waren.

Ik heb dan ook bijkomende opdrachten gegeven, waarvan ik de resultaten verwacht binnen hooguit vijf tot zes weken, zodat ik u een document kan voorleggen dat voor u en voor het beleid zinvol is. Alleen maar kaften vullen, is waardeloos. We moeten een document hebben waarmee we kunnen oordelen over de incidenten en op basis waarvan we kunnen bepalen hoe we ze in de toekomst zullen vermijden. De audit ging in het bijzonder over de benutting van de financiële middelen, en daarover moet nu duidelijkheid komen.

Het onderzoek dat de minister-president heeft bevolen aan de commissie-Gulliams heeft al tot conclusies geleid, maar bleek op een aantal pijnpunten nog verder te moeten gaan. De minister-president heeft me verzekerd dat dat dan ook zal gebeuren. In zijn naam mag ik u medelen dat het onderzoek binnenkort zal worden afgesloten. Er moeten immers antwoorden worden gegeven.

Uit het eerste voorlopige rapport over de besteding van de gelden, lees ik u alleen de conclusies voor. Ze spreken in feite voor zich, en zijn op termijn niet onbelangrijk. Over de financiële stromen van de VHM zegt het rapport-Gulliams dat 'er een duidelijke functionele scheiding moet worden gerealiseerd tussen de aspecten beleidsvoorbereiding, dienstverlening en de kwaliteits- en klantentevredenheidsopvolging'. Ten tweede luidt het dat 'er een subsidieformule moet worden bepaald die zowel rekening houdt met de autonomie van de in-

stelling belast met het huisvestingsbeleid, als met de evolutie van de factoren waar zij een greep op heeft'. Ten derde 'moet het toezicht op de uitvoerende entiteiten klaar en duidelijk worden georganiseerd zonder overlappingsen of hiaten binnen een onbetwistbaar bevoegdheidskader.'

Het besluit luidt : 'Zonder de bedoeling te willen hebben vooruit te lopen op de sectorale werkzaamheden in het kader van het beter bestuurlijk beleid, kan men zuiver functioneel tot een structuur komen waarin de volgende blokken onderscheiden worden : beleidsvoorbereiding, – ontwikkeling en -evaluatie, en centraal kenniscentrum.' Tot daar het besluit van het rapport dat aan de minister-president werd bezorgd.

Ik vraag aan iedereen niet te veel of te weinig gevoelig te zijn voor bepaalde berichten. Elk bericht of gerucht moet worden onderzocht. We moeten wel alles in de hele context plaatsen en een antwoord trachten te geven.

Om bepaalde praktijken uit het verleden te vermijden en in alle openheid en transparantie te werken, heb ik volgende vrijdag de aanduiding van de nieuwe voorzitter van de VHM op de agenda van de ministerraad geplaatst. Die persoon zal van mij ook een mandaat krijgen om binnen een periode van één tot twee maanden het onderzoek op een onafhankelijke manier volledig af te ronden. Hij zal worden geholpen door een wetenschappelijke instelling en ook juridisch worden bijgestaan. Daarna zal het rapport in het Vlaams Parlement in alle openheid worden besproken zodat er duidelijkheid ontstaat over wat er zich heeft voorgedaan. Het is belangrijk dat we de beschikking hebben over deze conclusies om in de toekomst bepaalde zaken te vermijden.

In het kader van het beter bestuurlijk beleid – en dat staat ook zo in mijn beleidsbrief -, wil ik dat er een klaar en duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen het beleidsvoorbereidend, het uitvoerend en het controlerend element.

In het kader van het beter bestuurlijk beleid Vlaanderen wil ik het beleidsvoorbereidend element op het departement centraliseren. De uitvoering kan niet enkel gebeuren door de maatschappijen, maar moet ook gebeuren door de gemeenten, de OCMW's, privé-partners, enzovoort. De zaak moet breed worden opengetrokken om de concurrentie te laten spelen binnen het kader van de doelstellingen van de huisvesting. Dat is maar logisch ook. Het is belangrijk dat we de uitvoering in een bepaalde vorm gieten.

Gabriels

De parlementaire commissie zal hierdoor veel nauwer worden betrokken bij de controle, die dient te gebeuren door revisoren en andere betrokkenen. Ik zal dit tijdens de bespreking van de beleidsbrief trouwens concretiseren. Ik wil ervoor zorgen dat we de zaak op de voet kunnen volgen zodat de transparantie wordt verzekerd en bepaalde praktijken in de toekomst niet meer worden herhaald.

Dit is mijn antwoord om op korte en middellange termijn een aantal zaken te realiseren.

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zou zeggen : 'Wordt vervolgd'. Ik hoop dat het document transparant zal zijn en dat er niet, zoals in het verleden, wollig taalgebruik wordt gehanteerd. Ik hoop dat we er duidelijke conclusies uit kunnen trekken.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord. Ik heb het gevoel dat u ook meent wat u zegt.

Volgende week wordt de beleidsbrief besproken. Ik zou dan nu ook even dieper willen ingaan op de conclusies die u daarnet naar voren hebt gebracht. Het is belangrijk dat we de inhoud kennen. We bepalen immers het beleid voor het volgende jaar.

Het is wel jammer dat we de pers nodig hebben om dit punt terug op de agenda te krijgen.

De voorzitter : Mevrouw Baeke heeft het woord.

Mevrouw Anne-Marie Baeke : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt heel duidelijk gezegd wat er met bepaalde audits zou gebeuren. U hebt me echter niet geantwoord of er nog plannen zijn om de verscheidene huisvestingsmaatschappijen door te lichten.

De voorzitter : Minister Gabriels heeft het woord.

Minister Jaak Gabriels : Mijnheer de voorzitter, ik besef dat het laatste woord het parlement toekomt. Toch wens ik nog enige verduidelijkingen te geven op de bijkomende vragen.

Ik zit op dezelfde golflengte als de vraagstellers. De concretisering van de plannen, zoals de parlemen-

taire controle, zal volgende week duidelijk worden. Er is een heel concrete formule waarbij ik de commissie voor Huisvesting in de toekomst veel nauwer bij de zaak zal betrekken. Het wordt niet alleen een aangelegenheid van revisoren of controleurs van buitenaf. Ik wens de democratische controle veel nauwer bij het geheel betrekken. Op 13 november zal ik een voorstel doen bij de bespreking van de beleidsbrief inzake huisvesting. We kunnen daar dan uitgebreider op ingaan.

Mevrouw Baeke, ook informatie over de doorlichting van de huisvestingsmaatschappijen zou ik liever voorbehouden tot volgende week. Er zijn 118 huisvestingsmaatschappijen. Dat is misschien iets van het goede te veel.

Ik wens hier geen institutioneel debat te voeren over de omvorming van de maatschappijen. Dat zou veel te lang duren. In Antwerpen heb ik echter de bereidheid vastgesteld om de zeven bestaande huisvestingsmaatschappijen via een federatie te laten samenwerken inzake doelstellingen, planning, enzovoort. Hierdoor bekomt men een prefiguratie van wat we in de toekomst zullen doen.

Ik zal daar volgende week uitgebreider op ingaan. We mogen ons echter niet verliezen in institutionele debatten. Als we dat doen verliezen we de doelstelling, het bouwen van – hopelijk – meer dan 15.000 woningen, uit het oog. Dat mag niet gebeuren. Het resultaat komt op de eerste plaats.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Jan Penris tot de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de onderhandelingsstrategie ten aanzien van Nederland inzake de verdieping van de Westerschelde en de IJzeren Rijn

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Penris tot de heer Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie, over de onderhandelingsstrategie ten aanzien van Nederland inzake de verdieping van de Westerschelde en de IJzeren Rijn.

Minister Landuyt zal antwoorden in de plaats van minister Stevaert.

Voorzitter

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik zal trachten de zaak niet te moeilijk te maken. Minister Landuyt is immers een vervanger.

Mijnheer de minister, kort voor het herfstreces heeft minister Pronk gezegd dat de verdieping van de Westerschelde overbodig was geworden. Ik weet niet of hij deze uitspraak heeft gedaan in zijn hoedanigheid van minister of als propagandist van de PvdA, waarvan hij lid is. We mogen immers niet vergeten dat er binnenkort verkiezingen zijn in Nederland.

Op dit moment is een nieuwe terminal – de WCT of Westerschelde Container Terminal – in gebruik genomen in Vlissingen. Volgens minister Pronk kan die alle bijkomende containercapaciteit in de Lage Landen behandelen. Antwerpen moet die bijkomende capaciteit niet meer verwerken. Een bijkomende verdieping van de Schelde is voor minister Pronk niet meer nodig. Hij was daar zeer duidelijk over. In de pers stond dit achteraf zwart op wit. Zijn kabinet zei daarna wel dat hij zich niet goed herinnerde of hij zulke uitspraken wel had gedaan. We denken dat hij die wel heeft gedaan. Het is belangrijk om weten of hij sprak als minister van een Nederlands kabinet dan wel als propagandist van de PvdA.

We hebben trouwens de indruk dat de Nederlanders in het algemeen niet meer erg loyaal zijn in hun relatie met Vlaanderen. Hetzelfde maken we mee met het dossier van de IJzeren Rijn. Normaal gezien had die nu zo ongeveer klaar moeten zijn. De Nederlanders stellen echter bijkomende eisen voor de openstelling ervan. Ze vragen met name om een stiltegebied – het Mijnweggebied – te ondertunnellen. De kosten daarvan zouden volledig ten laste komen van Vlaanderen.

Wij vinden dat we hardere standpunten moeten innemen en dat we bepaalde dossiers aan elkaar zouden moeten koppelen. De Nederlanders zijn vragende partij voor een aansluiting van de Westerscheldetunnel op ons wegennet. Dit zou Vlissingen ten goede komen. Ook zijn ze voorstander van de realisatie van een hogesnelheidsstracé op de door hen gevraagde manier. Wij hebben er steeds voor gepleit die twee dossiers ten minste aan elkaar te koppelen en ze te plaatsen tegenover de dossiers over de Scheldeverdieping en de IJzeren Rijn.

Ik had de vraag willen stellen aan minister-president Dewael. Blijkbaar werd ze doorgespeeld naar minister Stevaert. Nu moet minister Landuyt antwoorden. Mijnheer de minister, wat is het standpunt van de Vlaamse regering inzake de weinig loyale houding van de Nederlanders inzake deze twee dossiers ?

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, het eerste dat minister Stevaert heeft vastgesteld is dat sommige bewindvoerders in hun verklaringen hun eigen bevoegdheden sterk benadrukken. Hij kan u verzekeren dat er zowel op ambtelijk als op ministerieel niveau voortvarend wordt voort gewerkt aan alle Scheludedossiers.

Het standpunt van de Nederlandse regering dat onlangs werd overgemaakt door minister Netelenbos, staaft dit. Het overleg tussen de Vlaamse en de Nederlandse parlementaire commissies van 3 september bevestigt dit. In het dossier van de IJzeren Rijn speelt uiteraard ook de federale overheid een belangrijke rol. Minister Stevaert heeft momenteel in ieder geval geen enkele indicatie van een blokkering van het overleg.

Mijnheer Penris, gezien de aard en de evolutie van de door u geciteerde dossiers, ziet minister Stevaert voor Vlaanderen geen enkele meerwaarde in de door u gewenste opstelling. Elk dossier wordt door de Vlaamse regering multidisciplinair op zijn merites beoordeeld.

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris : Ik noteer voorlopig dat de uitspraken van de Nederlandse minister Pronk volledig persoonlijk zijn. We zullen het dossier verder blijven opvolgen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de afschaffing van de subsidies voor culturele manifestaties

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Van Hecke tot de heer Anciaux, Vlaams

Voorzitter

minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de afschaffing van de subsidies voor culturele manifestaties.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren ministers, eind vorige week kregen de gezelschappen en de organisatoren van culturele activiteiten een bericht van de minister van Cultuur dat vanaf 1 januari 2002 de subsidies voor culturele manifestaties worden afgeschaft. Het zegt u waarschijnlijk niets, maar iedereen die ooit in een vereniging actief was, weet dat een activiteit met een Nederlandstalig gezelschap of artiest vermeld in het TB, rechtstreekse subsidiëring en tegemoetkoming in de uitkoopsom van die artiest opleverde. Het gaat dus over die alombekende subsidies.

De planning van de verschillende verenigingen voor het komende jaar en het vastleggen van artiesten is waarschijnlijk al gebeurd. De verenigingen op zo korte termijn voor voldongen feiten, vind ik geen bewijs van behoorlijk bestuur. Ik betreur vooral dat die vorm van subsidie verdwijnt. Als er een subsidie is geweest die efficiënt heeft gewerkt voor de cultuurspreiding, dan is het wel die. Voor de verschillende verenigingen die een 'levende' artiest onder de kerktoren aan het werk wilden zien, was dit een unieke opportuniteit. Dat was alleen maar mogelijk met de subsidies van "t ministerie", zoals men dat noemde. Anderzijds hoorde ik van een Vlaams gezelschap dat ongeveer de helft van hun inkomen langs dit was verzekerd.

Mijnheer de minister, behalve budgettair, kan ik mij geen reden inbeelden om de afschaffing van deze zeer gekende en gegeerde subsidie te verantwoorden. Mijn enige vraag is dan ook : waarom ?

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik geef toe dat ik de ambitie heb om binnen een hele legislatuur een heroriëntering van het beleid voor 95 percent waar te maken. Dat is een grote ambitie. Bijgevolg komen zaken die in het verleden duidelijk hebben bewezen dat ze een zeer belangrijke functie hebben vervuld, ook ter discussie te staan.

Er is een nieuw decreet op het lokaal cultuurbeleid waar heel wat middelen naartoe gaan. De maatre-

gel slaat op het verenigingsleven, culturele centra, gemeenschapscentra en niet-erkende organisaties die rechtstreeks in cultuur participeren. Het lokaal cultuurbeleid moet daar zeker op inspelen. Het gaat over een vermindering van grosso modo 15 miljoen frank, tegenover een investering in het lokaal cultuurbeleid voor 2002 van meer dan een half miljard frank, en voor 2003 van meer dan een miljard frank.

Voor de culturele centra wordt dit perfect opgevangen door het lokaal cultuurbeleid. We hebben als prioriteit gesteld dat we via de culturele centra en de gemeenschapscentra in 2002 en de volgende jaren vooral een impuls zouden geven aan het jong talent. Daarvoor hebben we meer middelen gepland. Ik heb op die basis ook meer middelen gepland voor kansarmen. Op de 45 miljoen frank middelen voor rechtstreekse participatie zijn er 5 die kansarme groepen ten goede zullen komen. We plannen op dit budget een verhoging van 25 naar 45 miljoen frank.

Het verenigingsleven zou via een nieuw decreet op het sociaal-cultureel werk vanaf 2002 een nieuwe impuls en een nieuwe heroriëntering krijgen. Dat is uitgesteld naar 2003 en 2004. Het overleg met het verenigingsleven verloopt zeer constructief, niettegenstaande de revolutionaire wijzigingen in dat nieuwe ontwerp. Ik ben gevoelig voor het feit dat het verenigingsleven buiten de cultuurspreiding zou vallen.

Ik stel vast dat er 12 mensen op de administratie voltijds met dit systeem bezig zijn, dat de gemiddelde vergoeding ongeveer 7.000 frank per organisatie is, en dat er door dit systeem een concurrentievervalsing werd ingebouwd. Heel wat artiesten vroegen of men via de Vlaamse Gemeenschap werkte, en dan werd de prijs verhoogd met 7.000 frank. Ik denk dus dat we iets moeten doen aan de kwaliteitsbewaking, aan de betutteling en aan de administratieve rompslomp.

Ik onderzoek op dit ogenblik een aantal pistes om een extra impuls te geven aan het verenigingsleven. Ik ben gevoelig voor die kritiek. Ik wil niet dat de participatie als een van mijn topprioriteiten in het gedrang komen en wacht nu mee het debat en de voorstellen af, om dan aan de regering en het parlement wijzigingen in het oude reglement voor te stellen. Zo kunnen de landelijke organisaties meer verantwoordelijkheid opnemen voor de lokale afdelingen, die dan meer kunnen samenwerken met andere plaatselijke afdelingen.

Anciaux

Ik overweeg dus zeker een herziening van die maatregel. Geef mij informatie en doe mij voorstellen die kritisch zijn en het doel van de participatiebevordering vooropstellen. Ik ben dan de eerste om het voorlopig voorstel waarmee we het debat hebben gelanceerd, opnieuw te bekijken.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik wil drie opmerkingen maken. Ten eerste : welk signaal zal het veld krijgen nadat het een eerste bericht heeft gekregen want er zijn intussen wel engagementen aangegaan ?

Ten tweede : ik ben het er niet mee eens dat het lokaal cultuurbeleid en de betreffende regelgeving de leemte zal opvullen die de afschaffing van deze subsidie zal scheppen.

Ten derde : gisteren had ik in de commissie voor Institutionele, Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken het genoeg met de minister-president te mogen discussiëren over advies en overleg. Ik hoor u graag zeggen dat u daarvan houdt. Toch is dit bericht bij iedereen als een donderslag bij heldere hemel aangekomen, zonder enig voorafgaand overleg. De mededeling had trouwens geen betrekking op het ter discussie stellen van de subsidie. U hebt deze immers niet ter discussie gesteld, maar gewoonweg afgeschaft.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Patricia Ceysens tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het voorstel van federaal regeringscommissaris Van Gool om een federale zorgverzekering uit te bouwen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Ceysens tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over het voorstel van federaal regeringscommissaris Van Gool om een federale zorgverzekering uit te bouwen.

Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, deze week bestempelde u de federale zorgverzekering als het monster van Loch Ness. We zijn het met u eens als u daarmee iets bedoelt dat af en toe de kop opsteekt om vervolgens weer een tijdje te verdwijnen. Dat is dan ook het enige punt waarover we het dienaangaande met u eens zijn. We waren het helemaal niet eens met uw reactie. U verklaarde dat de federale overheid dat dan maar moest doen en dat u daar eigenlijk niet tegen kon zijn. Op dat punt kunnen we u helemaal niet volgen en wel om de volgende reden.

U geeft het signaal als zou de zorgverzekering als bevoegdheid ergens tussen het Vlaamse en het federale niveau zweven. Dat is helemaal niet juist. Het is immers duidelijk uitgemaakt dat de Zorgverzekering voor niet-medische kosten, zoals wij die thans in Vlaanderen ingevoerd hebben, duidelijk een Vlaamse bevoegdheid invult. Dat punt is duidelijk uitgeklaard, en zelfs door het Arbitragehof bevestigd. We mogen dus zeker geen signaal uitsturen als zouden de niet-medische kosten ook onder een federale bevoegdheid kunnen worden geplaatst. Het is en blijft een Vlaamse bevoegdheid die we vorm hebben gegeven via de Zorgverzekering.

Beter dan wie ook in dit parlement, zou u moeten weten welke problemen men veroorzaakt als men iets aan twee verschillende overheden toevertrouwt. Denk maar aan het FCUD waar men kinderopvang, een Vlaamse bevoegdheid, ook met federale middelen financiert. U weet maar al te goed wat de vreselijke gevolgen kunnen zijn van een tweevoudig financieringsmechanisme. Het is precies het FCUD-verhaal indachtig, dat we als de dood zijn voor een federale aanpak van de niet-medischekostenverzekering.

We zijn ook van oordeel dat van elke 'monster van Loch Ness'-gelegenheid gebruik moet worden gemaakt om aan de federale overheid duidelijk te maken dat de ziekteverzekering met een enorm probleem kampt, hetgeen zich nu ook afspiegelt op onze Zorgverzekering. Wil de federale overheid zich verdienstelijk maken in een soort verzekering, dan zou zij dit beter doen voor de medische aspecten waarvoor mensen verzekerd moeten zijn en dient zij zich ver verwijderd te houden van wat wij hier in Vlaanderen hebben opgestart, namelijk een verzekering voor niet-medische kosten.

Mijn vraag luidt dan ook : waarom hebt u niets tegen een federale zorgverzekering ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is natuurlijk maar de vraag wat mevrouw Van Gool met die federale zorgverzekering bedoelde.

Het woord is inderdaad heel ongelukkig gekozen. Ik ben het immers met u eens dat de Zorgverzekering een Vlaams instrument en een Vlaamse bevoegdheid is. Indien ik me onduidelijk of verkeerd heb uitgedrukt, dan ben ik uiteraard bereid die woorden in te trekken.

Indien mevrouw Van Gool bedoelde dat ze onze verzekering zou kopiëren en naar het federale niveau trekken, dan zeg ik daarop dat dit een oud verhaal is uit de jaren tachtig waarin men nooit geslaagd is. Ik heb daaraan toegevoegd dat dit nu een duidelijk Vlaamse aangelegenheid is. Indien zij daarmee bedoelde – wat volgens mij het geval was – de integratietegemoetkoming voor gehandicapten, de hulp aan derden en de hulp aan bejaarden tot één algemeen systeem om te vormen, dan heb ik daar niets op tegen. Dit zou immers de transparantie van die systemen sterk verhogen. Dit mag men echter geen zorgverzekering noemen, want dat is het niet. Daarin ligt de oorzaak van het misverstand en het is om die reden dat ik daarop gereageerd heb. Op die manier probeert men immers onze prille Zorgverzekering te destabiliseren en andermaal aan de Vlaamse burgers het signaal te geven dat dit niet betaald hoeft te worden omdat er morgen toch een federale zorgverzekering komt.

Het goede nieuws mag ook worden vermeld. Al deze verdachtmakingen – als ze zo al zijn bedoeld – helpen ons in zekere zin vooruit. Ondertussen heeft meer dan de helft van de Vlamingen een zorgkas gekozen. Ze hebben zich 'vrijwillig' verplicht verzekerd, en dat is goed nieuws. Dat bewijst dat de Vlaamse Zorgverzekering uitgroeit van een prille baby tot een serieuze dochter. Zo worden de niet-medische kosten van eenieder met een langdurig verminderd zelfzorgvermogen in Vlaanderen opgevangen.

Ik vat samen. Het gaat om een monster van Loch Ness. Op federaal niveau zou men beter het woord 'zorgverzekering' niet meer in de mond nemen. Ik heb niets tegen de vereenvoudiging van de sociale zekerheid, maar in dat verband mag men niet de term 'zorgverzekering' gebruiken.

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens : Ik stel vast dat ook de minister geen voorstander is van een federale zorgverzekering.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, aansluitend op de plenaire vergadering heeft een vergadering plaats van de Verenigde Commissies voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening en Openbare Werken, Mobiliteit en Energie in de Antoon Van Dyckzaal.

ACTUALITEITSDEBAT

Actualiteitsdebat over het aangevraagde faillissement van Sabena

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over het aangevraagde faillissement van Sabena.

De bespreking is geopend.

Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik dank het parlement om op mijn vraag in te gaan om voorafgaand aan de discussie hier het woord te mogen voeren. Dit is misschien ongebruikelijk, maar ik acht het wel noodzakelijk. Het is nodig eerst de juiste contouren van het debat te schetsen.

Het Sabena-dossier draait uit op een enorm sociaal drama. Het dreigende faillissement kan leiden tot het verlies van 12.000 jobs. Verschillende waarnemers merkten reeds op dat de gevolgen van de sluiting van Renault-Vilvoorde, in datzelfde arrondissement Halle-Vilvoorde, veel kleiner zijn dan deze van het opdoeken van Sabena. Bij dit sociaal drama zijn zeer veel mensen, organisaties, overheden en bedrijven betrokken. We moeten erover waken dat we ons beperken tot onze verantwoordelijkheden. Elke overheid zal binnen haar bevoegdheden moeten nagaan wat er moet gebeuren

Dewael

om de gevolgen van het dramatische faillissement te verzachten en om de toekomst van de luchthaven van Zaventem te vrijwaren. Dat geldt voor de federale overheid, de Vlaamse overheid, maar ook voor de provincie Vlaams-Brabant en voor de betrokken gemeenten.

De Vlaamse regering is niet verantwoordelijk voor het drama bij Sabena. Ik roep daarom het Vlaams Parlement op om niet te vervallen in een steriele discussie over de politieke verantwoordelijkheden in het dossier-Sabena. Dat debat moet zeker worden gevoerd, maar dan in een andere assemblee. In het Vlaams Parlement moeten we ons houden aan de bevoegdheden en mogelijkheden waarover Vlaanderen beschikt om de pijn voor de duizenden medewerkers van Sabena te helpen verzachten. We kunnen natuurlijk niet voorbijgaan aan het feit dat Zaventem op het grondgebied van het Vlaams Gewest ligt. De sociale gevolgen van het federale dossier zullen het scherpst voelbaar zijn in Vlaanderen, en vooral dan in de provincie Vlaams-Brabant. Meer dan 4.000 werknemers wonen in de arrondissementen Halle-Vilvoorde en Leuven. Ongeveer 2.400 werknemers wonen in Brussel. De Vlaamse regering voelt zich niet politiek verantwoordelijk voor het bedrijf Sabena, maar ze is wel bereid om haar verantwoordelijkheid op te nemen voor de mensen die in dat bedrijf werken.

Ik heb vandaag nog met mijn collega's Landuyt, Van Mechelen en Gabriels, bevoegd voor Werkgelegenheid, Financiën en Economie, en met de sociale partners overleg gepleegd. De Vlaamse sociale partners vormen binnen de kringlijnen van de Vlaamse bevoegdheden een belangrijke gesprekspartner in deze aangelegenheid. De sociale partners hebben zich met de hele sociale en economische begeleiding, die de betrokken Vlaamse ministers hebben voorgesteld, akkoord verklaard.

De Vlaamse regering heeft de nodige maatregelen getroffen om de door het faillissement van Sabena getroffen werknemers op te vangen. Minister Landuyt heeft de VDAB opdracht gegeven om de werknemers onmiddellijk een persoonlijke begeleiding aan te bieden. Vanmorgen werd deze opdracht uitgebreid tot alle werknemers die ten gevolge van het faillissement hun werk zouden verliezen, dus ook de werknemers bij de toeleveringsbedrijven. Dit houdt in dat de VDAB de werknemers zowel op de Sabena-locatie als in de lokale werkwinkels en de VDAB-kantoren zal inschrijven en intensief naar een nieuwe job zal begeleiden. In dat kader kunnen de werknemers sollicitatietrainingen, bij-

scholingen en allerhande reconversieopleidingen volgen. Bijzondere aandacht zal gaan naar opleidingen die aan de knelpuntvacatures remediëren.

Het herplaatsingsfonds dat speciaal is geïnstalleerd voor werknemers die door een faillissement werkloos zijn geworden, zal aanzienlijk moeten worden versterkt. Dit zal toelaten de geïnteresseerde werknemer een volledig outplacement te bezorgen. Via dat fonds betaalt de Vlaamse overheid immers de kosten voor outplacement. De VDAB zal deze aanpak in samenspraak met de regionale zusterinstellingen zoals Forem en de BGDA als de motor van een begeleidings- en tewerkstellingscel bundelen. Die cel heeft tot opdracht de herplaatsing van de werknemers met alle mogelijke middelen te bevorderen. Deze cel zal de administratieve lasten die normaliter op de werkloze werknemers vallen, automatisch overnemen. Het gaat bijvoorbeeld over de aflevering van inschrijvingsbewijzen en attesten. Met deze automatische inschrijving willen we de administratieve rompslomp voor de ex-Sabena-werknemers tot het absolute minimum beperken.

Ten slotte heeft de Vlaamse minister van Werkgelegenheid voorgesteld de subsidiëring van het werkgelegenheidspact Halle-Vilvoorde te verlengen. Ik herinner u eraan dat dit pact in het kader van de Renaultsluiting tot stand kwam. Het verzamelt alle sociale partners, de lokale overheden, het subregionaal tewerkstellingscomité, de Kamer van Koophandel, de GOM, de provincie, de Vlaamse overheid en de VDAB. Het nieuwe pact krijgt als taak de sociale reconversie te begeleiden en nieuwe mogelijkheden voor werkgelegenheid te creëren. Daarmee toont de Vlaamse overheid aan dat ze haar verantwoordelijkheid ten aanzien van de mensen en de gezinnen die door het nakende faillissement van Sabena werden getroffen, ten volle opneemt. Vlaanderen zet zijn volledige opleidings- en herplaatsingsinstrumentarium in om de vreselijke sociale gevolgen tot een minimum te herleiden. Vlaanderen zal ook aandacht schenken aan de vele kleine en middelgrote ondernemingen die vandaag toeleveringsleverancier van Sabena zijn. Deze bedrijven moeten de nodige zuurstof krijgen om deze moeilijke periode te overbruggen.

We moeten echter meer kunnen doen. Na overleg met enkele Vlaamse ministers heb ik mij principieel bereid getoond om in te gaan op de oproep om mee te werken aan een nieuwe en kleinschalige luchtvaartmaatschappij op de luchthaven van Zaventem. Wij willen participeren, samen met de bedrijfswereld, de bankwereld en andere gewestelijke overheden aan een financieringsconstructie die dit mogelijk moet maken, de zogenaamde doorstart

Dewael

via DAT+. Daarvoor is een kapitaal van 205 miljoen euro noodzakelijk. De gewestelijke overheden hebben er principieel mee ingestemd om 45 miljoen euro te leveren. Voorwaarde is dat de banken en de private investeerders ieder 80 miljoen euro inbrengen. Ik ben ervan uitgegaan dat Vlaanderen er alle belang bij heeft dat in Zaventem een belangrijke luchtvaartactiviteit blijft bestaan. De luchthaven zal in Vlaanderen immers voor veel tewerkstelling blijven zorgen. Het Vlaamse Zaventem ligt vlakbij Brussel. Brussel is de Europese hoofdstad en ook de NAVO-zetel is er gevestigd. Brussel is voor Vlaanderen een springplank naar en een venster op Europa en de wereld. We hebben daarom de opdracht gegeven om na te gaan of de inbreng van Vlaamse kant kan worden gerealiseerd via de PMV.

De raad van bestuur van de PMV vergadert straks. De investeringsmaatschappij van Vlaanderen bereidt het dossier voor. Ik wil beklemtonen dat de GIMV deze opdracht niet uitvoert als investeringsmaatschappij, maar als een consultant die de technische knowhow voor de PMV moet leveren. Dat gebeurt op basis van de bestaande beheersovereenkomst tussen de GIMV en de PMV. De PMV kan deze opdracht zelf voorlopig niet aan, omdat ze pas op 1 januari 2002 operationeel zal zijn.

Tegen vrijdag 9 november 2001 zal de PMV op de ministerraad via de functioneel bevoegde minister Van Mechelen een nota aan de Vlaamse regering voorleggen. De regering kan dus pas vrijdag een definitieve beslissing nemen.

Mijnheer de voorzitter, collega's, de beslissing zou het mogelijk maken een duizendtal banen van werknemers van Sabena te redden. De Vlaamse inspanning betekent echter geenszins dat de Vlaamse overheid de ambitie heeft om zich te profileren als luchtvaartexploitant. Ik benadruk dat. De inspanning van de gewesten in verband met DAT+ moet veeleer worden beschouwd als een instrument om het vertrouwen van nieuwe privé-investeerders te wekken en om de doorstart van een kleiner Sabena mogelijk te maken. Vlaanderen zal dus niet permanent in de nieuwe luchtvaartmaatschappij aanwezig blijven. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik heb de inleiding aandachtig beluisterd. Ze is

een oproep om een scheiding te maken tussen de verantwoordelijkheden van de Vlaamse regering en die van de federale regering. Ik ben het daarvoor een deel mee eens, maar ik vind het toch iets te gemakkelijk om te zeggen dat de Vlaamse regering geen enkele verantwoordelijkheid heeft in het sociale drama. De Vlaamse regering heeft uiteraard haar opdrachten, maar de zaken zijn zo verweven dat een gecoördineerde aanpak nodig is. Ik veronderstel dat er over deze materie toch voldoende overleg met het federale niveau kan zijn. We moeten ons vandaag dus niet uitspreken over verantwoordelijkheden. We moeten wel het volledige probleem behandelen.

Ik heb gisteren het nieuws bekeken en ik kreeg de indruk dat de verantwoordelijke ministers niet het volledige probleem behandelen. Velen zagen inderdaad al lang gebeuren wat de rechtbank van Koophandel op dit ogenblik waarschijnlijk uitspreekt. Sabena zal dus failliet worden verklaard. Een andere mogelijkheid is er blijkbaar niet meer. Het gerechtelijk akkoord van enkele weken geleden was wellicht bedoeld om de faling beter te kunnen voorbereiden. De gebeurtenissen van de afgelopen dagen bevestigen dit vermoeden.

In verband met de verantwoordelijkheden is het duidelijk dat in de dossiers nogal wat foute beslissingen zijn genomen. Een verantwoordelijke voor dit drama toestaan voor enkele miljarden franken zijn aangegane engagementen af te kopen via een snel en efficiënt onderhandeld hotelakkoord, is niet wijs. De verantwoordelijken vrij spel geven in het beleid van Sabena, getuigt niet van goed beheer. Als het faillissement er uiteindelijk aankomt, stuurt men preventief extra politie om de sociale onlusten in toom te houden. Bovendien kondigt men dit nog trots in de media aan. Dat getuigt van een gebrek aan feeling voor sociale relaties. Bovendien werkt het contraproductief en uitdagend. Het doet me denken aan negentiende-eeuwse toetstanden uit de film Daens. Toen werden er ook ordehandhavers ingezet tegen de werknemers.

Ook wordt de vraag gesteld of de constructie met Swissair wel de juiste keuze was. Er bestaan inderdaad nogal wat aanwijzingen dat de Zwitsers bij deze samenwerking enkel de belangen van Swissair voor ogen hadden. De geschiedenis achteraf herschrijven is echter nogal gemakkelijk. In 1995 was iedereen maar wat blij dat Swissair, toch wel een gerenommeerde maatschappij, wilde investeren in Sabena.

De mensen van Sabena en van de vele toeleveringsbedrijven hebben aan dit soort discussies van-

Laurys

daag geen boodschap. Nu moeten we in de eerste plaats zo goed mogelijk hun belangen verdedigen. Dat neemt niet weg dat naar de mening van CD&V te gepasten tijde dit debat moet worden gevoerd. Het moet duidelijk worden wat er precies fout is gelopen, wie verantwoordelijk is en eventueel aansprakelijk kan worden gesteld. Professor Wtterwulghe van de UCL bevestigde na een grondige analyse dat 30 tot 35 miljard frank aan Sabena werd onttrokken en stelde bovendien dat de verantwoordelijkheid van de paars-groene regering verpletterend is.

Zoeken naar de verantwoordelijken voor de catastrofe is één zaak. Daarnaast moeten we oog hebben voor de wijze waarop dit drama, dat duizenden werknemers treft, wordt begeleid, of juist niet wordt begeleid door de regering. Buiten het sturen van 150 bijkomende rijkswachters heeft noch de federale, noch de Vlaamse regering enig initiatief genomen.

Dat staat in schril contrast met de reactie bij de dreigende sluiting van Opel. Toen werden onmiddellijk miljarden frank beloofd, beloftes waarvoor op dit ogenblik geen frank meer overblijft. Er komt immers geen tweede lastenverlaging, de bijkomende expansiesteun zal ten vroegste in 2004 een feit zijn en een bijkomende verlaging van de vennootschapsbelasting is voorlopig afgevoerd.

Eergisteren nog kondigde minister Landuyt aan alle werknemers in de auto-assemblagesector te zullen wapenen tegen mogelijke afslankingen. Bijkomende opleidingen moeten hen betere kansen geven in het bedrijf of in de sector. Eigenaardig genoeg stelt Opel dat het hiervan niet op de hoogte was en dat de minister een veel te defaitistisch standpunt inneemt. Eigenaardig genoeg kwam het met zijn standpunt naar buiten de dag voor het verlies van 900 banen werd aangekondigd.

Volvo begrijpt de algemene maatregel evenmin. Net die dag deed minister Gabriëls de eerste spadesteek voor de bouw van een nieuwe fabriek in Gent. Er worden 1.400 bijkomende banen gecreëerd en nog eens 800 in de toeleveringssector. De ervaringen met Opel bewijzen dat enig wantrouwen op zijn plaats is, maar waarom worden enkel voor deze sector maatregelen genomen ?

Het debacle van Sabena was voorspelbaar. Voor de werknemers van Sabena is tot op heden niets gedaan. Geen provinciale strategische cellen meer, geen ronde tafels, geen sociale enveloppe, geen te-

werkstellingscel, geen expansiesteun, niets, helemaal niets. Nochtans werden hierover in het Vlaams Parlement meerdere vragen gesteld, zowel in de plenaire vergadering als in de commissie voor Economie en Werkgelegenheid. In het antwoord werd steeds blijk gegeven van een grote bekommernis, maar van daden was geen sprake.

Ook op federaal niveau werd geen enkel initiatief genomen. Gisteren werd zowel op de radio als op de televisie nog maar eens getoond hoe zowel premier Verhofstadt als ministers Daems en Onckelinx altijd hebben ontkend dat ze het tot een faillissement zouden laten komen.

Pas maandagavond kwam er een eerste blijk van twijfel. Onze fractieleider in de Kamer, de heer Leterme, heeft voorgesteld om in een sociale enveloppe te voorzien en een tewerkstellingscel op te richten. Op geen van beide voorstellen werd ingegaan. Pas gisteren zou de oprichting van zo'n cel zijn goedgekeurd.

Ondertussen slooft de premier zich wel uit om aanwezig te kunnen zijn op een ontmoeting van de heren Blair, Chirac en Schröder, omdat hij zich in Europa geen bijkomende blamage kan permitteren. Elke poging om dit te vermijden, mag wel energie kosten. De heer Bonte zegt vandaag : 'In plaats van CD&V'ers te verleiden zouden de liberalen zich beter met de problemen van de mensen bezighouden'. Nochtans is hij geen lid van de oppositie.

Een maand geleden, naar aanleiding van de bekendmaking van het gerechtelijk akkoord, kondigde de premier de nakende oprichting van een nieuwe luchtvaartmaatschappij aan. 'Sommigen blijven nog altijd denken in termen van de oude maatschappij', voegde hij daaraan toe, zoals gewoonlijk niet zonder enige arrogantie. Premier Verhofstadt verklaarde verder dat Brussel als Europese hoofdstad in staat moet zijn een florerende luchtvaartmaatschappij uit te bouwen. De premier riep bovendien de werknemers op de moed niet te laten zakken en geen acties meer te voeren, omdat dit hun zaak alleen maar kon schaden. Het is nogal goedkoop om de werknemers te vragen hun acties op te schorten als men zelf niet bereid of bekwaam is de handen uit de mouwen te steken.

Mijnheer de minister, welke stappen zijn ondertussen genomen ? Wat moeten de vakbonden hun leden zeggen, nu ze inderdaad acties hebben onderdrukt ? Betekent dit dat de piloten gelijk hadden ?

Laurys

Ik hoor minister Daems nu zeggen dat hij zeer bekommerd is voor de sociale gevolgen. Dat blijkt alleszins niet uit de aangekondigde maatregelen. Ik herinner me de slogan in Leuven tijdens de verkiezingen 'Tijd voor Daems'. Er is inderdaad een tijd van komen en...

Het faillissement van Sabena is een sociaal drama, enkel vergelijkbaar met de sluiting van de mijnen destijds. Voor die sluiting was echter in 100 miljard frank voorzien om de kosten op te vangen. Bij Sabena werken 12.000 mensen. Wat de impact betreft op de werkgelegenheid bij de toeleveranciers wordt gewoonlijk de factor 2,5 tot 3 gebruikt, zodat de totale werkgelegenheid geraamd wordt op 30.000. De luchthavenindustrie trekt enorm veel werk aan. Zoals de minister-president daarnet zei, is de luchthaven de motor van de provincie Vlaams-Brabant, zeker van het arrondissement Halle-Vilvoorde.

Gisteren hoorde ik professor Sleuwaegen in een interview nog zeggen dat de regio drie tot vier keer sneller is gegroeid dan de rest van Vlaanderen. Dat de sluiting van Renault in dezelfde regio zo snel werd verteerd, is vooral te danken aan de groei van de luchtvaartindustrie. We zitten volgens hem nu wel in een andere context. Nu prutsen we aan de motor van die ontwikkeling zelf. De economische situatie is ondertussen ook gekeerd. Waar we in 1997 nog in een aantrekkende conjunctuur zaten met een stijgende vraag naar arbeidskrachten, is dit nu net omgekeerd.

Zelfs indien men zou slagen in de constructie van een doorstart via DAT, zullen hoe dan ook 8.000 arbeidsplaatsen verloren gaan en wellicht nog veel meer in de toelevering. Zelfs deze doorstart wordt door veel deskundigen in vraag gesteld. Het is niet onmogelijk dat sommige daden aanleiding geven tot beschuldigingen van aanzet tot frauduleus faillissement. Zelfs minister Daems noemde enkele weken geleden de gelijkaardige constructie in Zwitserland nog moorddadig. De rechtbank van koophandel zal nauwlettend alle transacties bekijken in de laatste zes maanden voor het faillissement.

Wat is nu de situatie van de werknemers? De curatoren zullen wellicht alle contracten verbreken. Gezien de enorme schuldenberg van 90 miljard frank zullen de werknemers nooit hun contractuele vergoedingen ontvangen. Het Fonds voor de Sluiting van Ondernemingen betaalt slechts een beperkt gedeelte van de vergoedingen waarop de

werknemers recht hebben, namelijk 75.000 frank per maand en 900.000 frank bruto in totaal. Bovendien worden de werkloosheidsvergoedingen uitbetaald tijdens de periode gedekt door de contractbreukvergoeding, nog eens in mindering gebracht. Er blijft dus niet veel meer over. Ook is het niet vanzelfsprekend dat het brugpensioen, afgesloten in een periode van 6 maanden voor het faillissement, door het Fonds ten laste wordt genomen.

Men mag ook niet vergeten dat het personeel reeds jaren aan het inleveren is, telkens met de belofte dat dit de redding van de maatschappij zou betekenen. Herstructureringsplannen hebben zich steeds op een hoog tempo opgevolgd. In 1995 wordt Swissair de nieuwe partner van Sabena. Na het onhandig optreden van Godfroid slaagt zijn opvolger Reutlinger erin een nieuw saneringsplan door te drukken. In 1998 wordt voor het eerst sinds mensenheugenis winst gemaakt. De hele vloot voor de middellange afstand wordt in een keer vernieuwd. De vertraging in de groei van het luchtverkeer en de stijgende brandstofprijzen gooien echter roet in het eten.

In april 2000 stichten Sabena en Swissair de bewuste vennootschap Airline Management Partnership naar Engels recht. AMP moet zorgen voor belangrijke synergieën tussen beide maatschappijen. Het is ook dan dat het akkoord gesloten werd waarbij Swissair zich engageert haar belang in Sabena op te trekken van 49,5 percent tot 85 percent. Nog geen zes maand later stelt men vast dat Sabena over de eerste helft van 2000 een verlies heeft geleden van 3 miljard frank. Over het hele jaar zou het verlies oplopen tot 8 miljard frank, in 2001 zelfs tot 15 miljard frank. Het nieuwe besparingsplan Blue Sky – goedgekeurd na een korte staking van de piloten – zou 14,4 miljard frank moeten opbrengen. De Belgische overheid en Swissair brengen samen 10 miljard frank in, maar deze bedragen volstaan niet om de verliezen van 2000 te dekken.

De heer Müller, de nieuwe gedelegeerde bestuurder, kondigde in april van dit jaar een strategisch plan aan, maar hij kreeg het niet van de grond omwille van problemen bij Swissair en van de weigering van die maatschappij om nog een frank in de Sabena te stoppen. Ook van het engagement van Swissair van april 2000 om het aandeel op te trekken tot 85 percent, kwam niets in huis.

De vakbonden werden ongerust en beklagden zich bij federaal minister Daems. Hij zat blijkbaar op een paarse wolk, want wuifde de onrust weg. Hij bleef vertrouwen hebben in de Zwitsers, tot hij uit-

Laurys

eindelijk verplicht werd om hen voor de rechtbank te dagen en een schadevergoeding te eisen.

In juli werd het zogenaamde 'hotelakkoord' gesloten. De federale premier en federaal minister Vande Lanotte kwamen tot een minnelijke schikking met Swissair. Samen brachten ze 17,3 miljard frank in, waarvan Swissair 60 percent betaalde. Swissair werd echter ook ontslagen van haar verplichting om het aandeel op te trekken. Daar ging het fout. Bovendien werden alle lopende juridische klachten ingetrokken. De rest van het verhaal is bekend.

Zoiets noemt men knoeiwerk. Ik vind dit niet uit, ook de kranten gebruiken deze term. Er zijn trouwens sterke aanwijzingen dat Swissair vooral eigen belangen had bij de samenwerking. Er is sprake van overfacturatie van allerlei diensten die werden geleverd door Swissair, van hoge leasingkosten die moesten worden betaald aan Flight Lease, een dochteronderneming van Swissair, van commerciële achterstelling van de Sabena-vluchten bij handling, van schrappingen van een aantal rendabele lange-afstandsvluchten, enzovoort. Naar onze mening dienden deze geruchten in het belang van de getroffen werknemers toch te worden gecontroleerd door de hoofdaandeelhouders.

We blijven dus met heel wat vragen zitten. Waarom werd niet sneller ingegrepen na de vaststelling van de catastrofale verliezen? Waarom werden de Zwitsers zo makkelijk bevrijd van hun verplichtingen via het hotelakkoord? Waarom is gedelegeerd bestuurder, de heer Müller, altijd in opdracht van Swissair blijven werken en werd hij nooit echt aangesteld door de raad van bestuur van Sabena? Waarom heeft men de Zwitsers zo lang het beleid alleen laten bepalen? Op al deze vragen moet volgens ons een antwoord komen.

Vandaag mag echter alleen het lot van de werknemers ons bezighouden. We hebben hierover een aantal voorstellen gedaan die niet enkel ons bevoegdheidssterrein, maar ook die van de federale regering betreffen. CD&V blijft voorstander van een maximaal behoud van de vliegactiviteiten en de bijbehorende tewerkstelling in Zaventem door middel van een nieuwe luchtvaartmaatschappij. Het is essentieel dat de premier daarvoor nieuwe privé-investeerdere vindt.

Misschien zijn er ook geïnteresseerde kapitaalverschaffers buiten de EU, maar die stuiten op heel wat belemmeringen. Daarom stellen we voor dat

de premier gebruikmaakt van het Europees voorzitterschap om een aantal van die belemmeringen weg te werken. De toekomst van de luchtvaart ligt bij wereldomvattende luchtvaartmaatschappijen of samenwerkingsverbanden.

Er werd reeds gewezen op de beperkingen van het Fonds Sluiting Ondernemingen. De werknemers van Sabena zullen slechts een kleine fractie van hun schuldvordering krijgen. We zijn van oordeel dat de Belgische staat als hoofdaandeelhouder ook verantwoordelijkheid heeft. De staat moet er bijgevolg voor zorgen dat bovenop de vergoedingen van het Fonds, ook alle wettelijke vergoedingen, de normale contractbreukvergoedingen en achterstallige lonen worden betaald. Ik heb dit standpunt gisteren ook horen verdedigen door professor Vanachter, een specialist in het arbeidsrecht aan de KU Leuven.

Er is bovendien nog een probleem, want indien het Fonds Sluiting Ondernemingen nu de vergoedingen zou moeten uitkeren, zou het niet over de nodige middelen beschikken. Volgens de wettelijke bepalingen moeten de werkgevers in dat geval bijpassen en dat kan volgens ons niet. Het is geen goede zaak dat andere werkgevers moeten opdraaien voor de gevolgen van het faillissement van Sabena. Het voordeel van de lastenverlaging zou door de bijkomende bijdrage aan het Fonds immers onmiddellijk teniet worden gedaan. Ook de tekorten van het Fonds moeten ten laste vallen van de Belgische staat.

We vragen dat naar het voorbeeld van Renault een tewerkstellingscel met rechtspersoonlijkheid wordt opgericht. Daarin moeten alle diensten worden geconcentreerd die zich bezighouden met bemiddeling, opleiding en vorming van werknemers. De minister-president heeft dit daarnet ook voorgesteld. Het grote voordeel van zo'n cel is dat alle werknemers van Sabena zich kunnen wenden tot één loket. Hierdoor kan één traject worden uitgestippeld voor alle werknemers. Die cel moet eveneens middelen van de overheid krijgen, net zoals dat voor Renoville het geval was.

Hoe dan ook zullen er tewerkstellingsplaatsen verloren gaan. We stellen voor dat aan de GOM van Vlaams-Brabant wordt gevraagd een reconversieplan op te stellen. Net als de minister-president, zijn we van mening dat de tewerkstellingscel ook moet openstaan voor de werknemers van de toeleveringsbedrijven. Het is immers bijna zeker dat een domino-effect zal ontstaan. Een aantal van die bedrijven die volledig afhankelijk waren van Sabena, zullen worden meegesleurd in dit faillissement. We

Laurys

vinden dat de overheid voor de nodige faciliteiten inzake de betaling van BTW, RSZ en fiscale lasten moet zorgen.

Bij het overlopen van onze voorstellen heb ik geen onderscheid gemaakt tussen het federale en het Vlaamse niveau. We zijn immers van oordeel dat het hier een gezamenlijke verantwoordelijkheid betreft. Het Sabena-dossier moet op een gecoördineerde wijze worden aangepakt. Momenteel bekommert CD&V zich in de eerste plaats om het lot van de werknemers van Sabena en van de toeleveringsbedrijven. Het is duidelijk dat op korte termijn naar de verantwoordelijken voor deze sociale en economische ramp moet worden gezocht. In de eerste plaats moeten alle betrokken actoren zo snel mogelijk samen worden geroepen, zodat een coherent en volledig plan voor het bedrijf en voor de betrokken regio kan worden opgesteld. Ons inziens had een dergelijk plan trouwens al heel wat eerder kunnen worden opgemaakt. De werknemers van Sabena en van de toeleveringsbedrijven wachten op initiatieven van de politici. We mogen hen geen tweede keer teleurstellen. (*Applaus bij de CD&V*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, u begrijpt allicht dat de gebeurtenissen van de voorbije weken, en van de laatste drie dagen in het bijzonder, op mezelf, op al de mensen die in de streek wonen en op alle lokale mandatarissen een diepe en emotionele indruk hebben gemaakt. Voor ons is Sabena meer dan een luchtvaartmaatschappij. Sabena maakt deel uit van onze cultuur en van ons leven. Al in onze kindertijd zijn we vertrouwd geraakt met het beeld van de blauwe vogel. In elk huisgezin, in elke familie, in elke vriendenkring en in elke denkbare omgeving bevinden zich mensen die hier gedurende decennia in zijn opgegaan. Sabena heeft steeds een groot deel van hun leven uitgemaakt.

Op ogenblikken als dit beseffen politici meer dan anderen dat nederigheid en realisme ons gebieden om toe te geven dat politieke organen en lokale verantwoordelijkheden weinig vermogen tegen sociale en economische drama's van een dergelijke omvang. Dit betekent niet dat er niets kan worden gedaan. Eerder deze week heb ik een overleg tussen onder meer de lokale overheden, verschillende sociale organisaties, de vakbonden en de VDAB bijgewoond. Tijdens dit overleg heb ik ervaren het nog steeds mogelijk is om ten dienste van de bur-

ger te staan, om initiatieven te nemen en om de werklozen en de andere mensen die het slachtoffer van dit drama dreigen te worden bij te staan, bijvoorbeeld met administratieve hulp, met juridische raadgevingen en met hulp bij het vinden van de juiste vacatures.

Tot mijn groot genoegen heeft de minister-president daarnet al gewag gemaakt van een aantal regeringsinitiatieven. Op deze initiatieven van de Vlaamse regering zal ik straks nog even terugkomen.

De lokale besturen worden niet langer door dremelvrees gehinderd. De komende weken zullen de werknemers van Sabena vaststellen dat de gemeentebesturen een belangrijke functie zullen vervullen als go-between tussen de verschillende overheden en tussen de overheid en de vakorganisaties. Ik weet en erken dat dit kleine maatregelen zijn, maar de mogelijkheden op lokaal vlak zijn dan ook beperkt. Niettemin meen ik de aandacht te moeten vestigen op het feit dat men dit kan vergelijken met het bouwen van een muur. Elke steen, hoe klein ook, die men, ieder naargelang zijn mogelijkheden, kan leveren voor de bouw van de muur, is van groot belang.

Het is niet anders met het opvangen van de sociale en economische gevolgen van het Sabena-faillissement. Elke betrokken overheid heeft een duidelijke taak op het vlak van de sociale begeleiding van de mensen die hun job verliezen. Sociale begeleiding heeft daarbij vele gezichten : begeleiding in het zoeken naar een nieuwe job, begeleiding naar herscholing en hervorming, begeleiding naar jobbemiddeling. Hierbij zijn uiteraard veel overheden betrokken en verantwoordelijk. De VLD-fractie roept van op dit forum alle betrokken overheden en instanties op om terzake onmiddellijk hun verantwoordelijkheid daadwerkelijk op te nemen. Onze fractie steunt daarom ten zeerste de visie die de minister-president zopas in zijn uiteenzetting naar voren heeft gebracht.

In het Sabena-dossier zijn in de loop der jaren een aantal goede beslissingen genomen, maar ook heel wat ronduit slechte. Soms ook heeft men nagelaten beslissingen te nemen, bijvoorbeeld over de infrastructurele ontsluiting van de luchthaven. Heeft het echter zin om vandaag terug te komen op de verkeerde beleidsbeslissingen uit het verleden ? Heeft het meer bepaald zin om terug te komen op de verkeerde beleidsbeslissingen die vanaf de eerste helft van de jaren negentig werden genomen ?

Vermeiren

Gisteren hebben we allemaal de heer Chaffart gehoord, die verwees naar de oorzaken die hebben geleid tot de dramatische situatie van vandaag. Ongetwijfeld hebben al die oorzaken in verschillende mate een weerslag gehad op de evolutie van het Sabena-dossier. De analyse van welke beslissing en welke gebeurtenis in welke mate heeft geleid tot de huidige situatie, mag vandaag in deze assemblee niet onze eerste bekommernis zijn.

Toch wil ik even stilstaan bij de keuze voor Swisair en bij de Zwitserse woordbreuk. Van op deze parlementaire tribune wil ik mijn grote verwondering en mijn grote ergernis uitdrukken ten opzichte van diegenen die in een ander land hun woord niet hebben gehouden. Zij hebben de beslissing genomen om een protocol van contracten niet na te leven. De hele financiële wereld zal nog vele decennia lang deze woordbreuk onthouden. Men zal daar de nodige lessen uit trekken. Dit zeg ik in de grootste bescheidenheid.

De gebeurtenissen van september dit jaar hebben uiteraard ook niet geholpen. In een historische discussie zal dit zeker een rol spelen. Ook in een economische analyse zal het ontegensprekelijk van belang zijn. In de huidige actualiteit brengt het ons echter geen meter vooruit bij het proberen oplossen van de werkloosheid van zoveel Sabena-werknemers en de daarmee gepaard gaande financiële problemen van zoveel gezinnen.

Alle gezinnen die nu worden getroffen door dit faillissement en niet onmiddellijk opnieuw in het arbeidscircuit kunnen worden opgenomen, gaan een onzekere tijd tegemoet. Die tijd zal gekenmerkt worden door grote vragen over de belangrijkste aspecten van elk gezinsleven. Zullen we ons huis kunnen blijven afbetalen? Zullen we onze kinderen dezelfde opvoeding, bescherming en opleiding kunnen geven? Zullen we alle rekeningen kunnen blijven betalen? Dat zijn de zaken waarvoor we nu in de eerste plaats aandacht moeten hebben. Collega's, we moeten voor onszelf de denkoefening en vooral de emotionele oefening maken en ons af te vragen hoe we persoonlijk zouden reageren in een dergelijke situatie. Welke vragen zouden wij ons stellen? Ik heb dus begrip voor de emotionele reacties van de getroffen, die zich in de steek gelaten voelen, en in hun emotionaliteit zo ver gaan te stellen dat dit alles met voorbedachte rade zou zijn gebeurd, ook al weten we dat dat uiteraard onjuist is.

Vandaag worden we geconfronteerd met het slechtst denkbare: Sabena heeft de boeken neergelegd. Daarom rust nu op ons de taak de sociale en economische gevolgen zo goed mogelijk op te vangen. We moeten voorkomen dat de welvaart in Vlaams-Brabant onherstelbare klappen zou krijgen, zoals wordt voorspeld. Vlaams-Brabant heeft immers een zeer grote uitstraling in Vlaanderen en in heel ons land; de werkgelegenheidscijfers bewijzen dat.

Daarom moeten we er alles aan doen om zo veel mogelijk jobs te behouden. Het idee van een nieuwe start met een kleinere onderneming is naar ons gevoel dus prioritair. Maar ook, en zeker voor wie uit de boot vallen, moeten we alles in het werk stellen om hen te helpen bij het vinden van een nieuwe job.

Uiteraard zijn we diep geraakt en voelen we mee met al degenen die dit drama ondergaan. We hebben echter ook de plicht de aandacht te vestigen op het feit dat de luchtvaart wel degelijk een toekomst heeft. De statistieken bewijzen dat. Vlaams-Brabant – en sommige gemeenten in het bijzonder – kent een zeer rijk bedrijfsleven dankzij de conjunctuur, de geografische ligging, de werklust van de mensen, hun ijver en hun knowhow. Dat komt niet alleen Vlaams-Brabant, maar heel het gewest en heel het land ten goede.

We hebben de plicht de bedrijven die deel uitmaken van die regio, een gezonde ruggengraat hebben, en alle baat hebben bij een goede werking en revival van de luchtvaart, te betrekken bij de directe aanpak van de huidige sociale toestand. Vele lokale besturen hebben daartoe reeds initiatieven genomen, en ook de regeringen moeten er oog voor hebben. Inderdaad hebben vele bedrijven in Vlaams-Brabant vacatures.

Mijnheer de minister van Werkgelegenheid, het is daarom goed dat in samenwerking met alle openbare instanties en vakorganisaties, alles in het werk wordt gesteld om dat gezonde bedrijfsleven zeer vlug te laten reageren op de gebeurtenissen van vandaag, in sociale cellen, in go-between, en in welke activiteit dan ook. Want dat bedrijfsleven is inderdaad gezond, we mogen geen doemdenkers zijn. We mogen ons in alle bescheidenheid gelukkig prijzen dat we die mogelijkheid kunnen aanboren om de mensen die door dit drama worden getroffen, behulpzaam te zijn.

Ik zal de eerste zijn om de regering op haar verantwoordelijkheid te wijzen mocht ze niet alles doen wat in haar mogelijkheden ligt om hieraan mee te

Vermeiren

werken. Als de regering haar verantwoordelijkheid wil opnemen, dan mag dat echter ook gezegd worden. Ik ben bijzonder tevreden dat de minister-president samen met de ministers van Economie en Werkgelegenheid de initiatieven heeft genomen die, gezien zijn bevoegdheden, binnen de mogelijkheden van het Vlaams Gewest liggen.

De begeleiding door de VDAB, gepersonaliseerd en dus op maat van elke getroffene, zal bijdragen tot een spoedige hertewerkstelling. Het contact en de samenwerking daartoe met de zusterinstanties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waals Gewest zullen deze begeleiding alleen maar versterken. De regering mag ervan overtuigd zijn dat de lokale besturen en andere lokale actoren hun bijdrage zullen leveren tot de versterking van deze initiatieven. Ik nodig de bevoegde minister uit zijn diensten opdracht te geven alles in het werk te stellen om de lokale actoren snel en in de grootst mogelijke samenwerking te laten ageren. Door contacten met een groot aantal collega's uit aangrenzende gemeenten ben ik er zeker van dat dit optimaal zal werken.

Ik ben bijzonder tevreden dat de subsidiëring van het Werkgelegenheidspact Halle-Vilvoorde wordt verlengd. Via het nieuwe pact wordt gezorgd voor de begeleiding van de sociale reconversie en de stimulering van nieuwe mogelijkheden van werkgelegenheid. Dit stemt mij optimistisch voor de toekomst. Mijnheer de minister-president, terecht stelt u dat de Vlaamse regering haar verantwoordelijkheid opneemt binnen haar bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, men kan mij verwijten van bevooroordeeldheid als ik de Vlaamse regering verdedig. Mijn partij en mijn fractie maken deel uit van deze regering en om die reden zullen velen het normaal vinden dat wij haar steunen. Maar wat de minister-president vandaag heeft gezegd, noopt mij tot meer dan het louter politiek steunen van zijn visie en zijn beleid.

Mijnheer de minister-president, uzelf en uw voltallige ploeg verbazen mij vandaag. U reageert op een manier die in de politiek niet alledaags is. Uit de beslissingen die u vooropstelt, blijken er benaderingen die men niet direct zou verwachten. Dat verheugt mij. Deze ploeg verbaast mij omdat zij meer wenst te doen dan wat louter via de bevoegdheidsverdeling tussen overheden kan worden gedaan. U verklaart zich samen met verschillende collega's bereid om via het gewest steun te verle-

nen aan de oprichting van een nieuwe, kleinere luchtvaartmaatschappij. Meer nog, blijkbaar gaat het samen met het bedrijfsleven, de bankwereld en de andere gewestelijke overheden om een participatie in een financieringsconstructie die de zogenaamde doorstart via DAT+ mogelijk moet maken. Ook wij zouden graag hebben dat er meer tewerkstelling kan worden geboden. Uit eigen ervaring en aanvoelen weet ik dat het zeer belangrijk is te starten met een kleine maatschappij. Daardoor kan het vertrouwen in de luchtvaart en de luchthaven groeien. Ik hoop dat dit degenen kan stimuleren die nu een donkere dag beleven. De verschillende gewestoverheden hebben er blijkbaar principieel mee ingestemd om voor de oprichting van DAT+ 45 miljoen euro ter beschikking te stellen op voorwaarde dat de banken en de privé-investeerdere elk ook 80 miljoen euro inbrengen.

Mijnheer de minister-president, de opdracht die u hebt gegeven om het denkspoor via de PMV te onderzoeken, geeft vorm aan uw wensen en plannen terzake. U bent er bij deze beleidsoptie van uitgegaan dat Vlaanderen er alle belang bij heeft dat in Zaventem een belangrijke luchtvaartactiviteit blijft bestaan en dit door de grote tewerkstellingspool die de luchthaven in Vlaanderen zal blijven. We hebben het al dikwijls gehad over de zeehaven van Antwerpen. Als men de statistieken bekijkt en het belang van Vlaams-Brabant, de luchthaven en de luchtvaart in overweging neemt, dan weet men dat de grote inspanningen die we ons getroosten zeer belangrijk zijn. Die inspanningen moeten trouwens ook gericht zijn op de infrastructuur.

Het gaat niet enkel om een probleem dat zich vandaag stelt. Het gaat niet enkel om de mensen die vandaag te maken hebben met de dramatische toestand. Het gaat om de toekomst van onze tewerkstelling en economie. We mogen de wapens die we hebben zeker niet uit handen geven. Ik blijf erop aandringen om de nodige oplossingen aan te reiken.

Mijnheer de minister-president, als lokaal verantwoordelijke, maar nog meer als burger die dit drama ervaart, maken uw woorden een enorme indruk op mij. Ik wens nu al mijn dank te betuigen voor de erkenning van het belang van de luchthaven en de luchtvaartactiviteit voor de regio Vlaams-Brabant, voor Vlaanderen en voor ons land. Ik wil ook mijn dank betuigen aan de collega's van de oppositie, die bewezen hebben dat ze dat belang inzien en begaan zijn met de toekomst van de luchtvaart en van de begeleiding van de sociale problemen in deze zaak. We zijn allemaal gedurende decennia getuige geweest van de fouten

Vermeiren

die er zijn gemaakt. In de laatste maanden in het bijzonder zijn we getuige geweest van de problemen die de luchtvaart meemaakt. Het is nodig en belangrijk om dit vandaag te onderstrepen.

Uw beslissing, mijnheer de minister-president, zal het alleszins mogelijk maken om banen van Sabena-werknemers te redden. Uw beslissing zal het mogelijk maken om de luchthaven van Zaventem, de omliggende gemeenten, Vlaams-Brabant, Vlaanderen en België op de wereldkaart te houden. Zo'n beslissing zal ook duidelijk maken aan de bevolking dat de luchtvaartsector, hoewel die vandaag moeilijke tijden doormaakt, toch een mooie toekomst heeft, verdient en zal hebben.

Mijn enige, enigszins emotionele, oproep vandaag, mijnheer de minister-president, is om uw strakke timing effectief aan te houden zodat de mensen die nu in onzekerheid verkeren, op korte termijn een minimum aan zekerheid kunnen verwerven. Wij maken een van de grootste bedrijfseconomische drama's mee in de geschiedenis van dit land. Maar niet het faillissement van een maatschappij die decennialang heeft bestaan, is hier bepalend. Het grote drama ligt in het menselijke aspect van dit alles, in de emotionele en familiale gevolgen.

De VLD-fractie steunt daarom de Vlaamse regering in haar voorgestelde maatregelen omdat ze inspelen op het echte drama en omdat ze een antwoord willen geven op de vele vragen die de duizenden getroffen gezinnen nu bezighouden. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mevrouw de minister, heren ministers, collega's, de Société Anonyme Belge d'Exploitation de la Navigation Aérienne is niet meer. Voor de media is dat groot nieuws. Bij CNN, dat dezer dagen al het slechte nieuws over België met een zeker leedvermaak brengt, deed het zelfs de bomaanslag in Spanje en de oorlog tegen het terrorisme naar de achtergrond verdwijnen. Zaventem wordt belegerd door een leger cameraploegen en persmensen die ernstige pogingen doen het drama en zijn omvang te duiden.

Aan de togen en toonbanken van Vlaanderen wordt er iets nuchterder gereageerd. 'Dan vliegen we maar met een ander' en 'Daems zal nu wel ontslag nemen, zeker ?' zijn de meest gehoorde com-

mentaren. Toch laat het ook de man en de vrouw in de straat niet helemaal onberoerd. Want had men het drama al zien aankomen – de Société Anonyme kampte al veertig jaar met een chronisch financieel probleem – de weerslag op de tewerkstelling en het spectaculair groot aantal mensen dat op straat komt te staan, vervult de Vlaming met ontzetting. Medelijden, geschokte verontwaardiging voor het brutale einde van dit Belgisch staatsbedrijf dat duizenden volksgenoten van de ene dag op de andere in de kou zet, zijn de stille gevoelens bij de krantenlezers en de televisiekijkers in Vlaanderen.

Iedereen kent wel een familielid of een verre vriend die op de een of andere manier iets met de Société Anonyme te maken had. In het arrondissement Halle-Vilvoorde misschien nog meer dan elders. De meesten beseffen ook dat het bij deze ene klap niet zal blijven. De dochters en de zusters van de oude dame die de Société Anonyme was, zijn evenzeer bedreigd, ondanks alle sussende verklaringen die hieromtrent vandaag nog worden afgelegd. Binnen de kortste keren zullen ook de talrijke toeleveringsbedrijven die met de failliete onderneming te maken hadden, in de klappen delen.

Het zijn deze persoonlijke drama's die het einde van dit Belgische prestigesymbool met een zekere schroom doen benaderen. Want op zich zullen er maar weinig Vlamingen zijn – Luk Van der Keelen is een zeldzame uitzondering – die het moeilijk hebben met het verdwijnen van dit amechtige staatsbedrijf. De Société Anonyme was immers niet meer dan een kunstmatig in stand gehouden blaas van een belgicistisch klikje dat hiermee het uiteenvallend koninkrijk op de kaart probeerde te houden. Vaak was ze zelfs de uitgesproken vijand van Vlaanderen – herinner u maar de vaak grove manier waarmee zij Vlaamse regionale luchtvaartinitiatieven telkens opnieuw heeft proberen te boycotten en tegen te werken.

Transporteconomisch hadden Vlaanderen noch Wallonië nood aan een luchtvaartmaatschappij met de omvang van de Société Anonyme Belge pour l'Exploitation de la Navigation Aérienne. Het is de niet te ontkennen invloed van het Hof die deze oude dame nog zo lang kunstmatig in het leven heeft gehouden.

We kennen allemaal de geschiedenis. Hoewel de Société Anonyme na het Congo-debacle haar bestaansrecht zo goed als volledig verloren had, bleef de Belgische klasse massaal geld stoppen in een maatschappij die de exploitatieverliezen jaar na jaar bleef cumuleren. De Société Anonyme leidt op

Penris

staatskosten een leven waar andere luchtvaartmaatschappijen alleen maar van kunnen dromen. Ze bestelt telkens als één van de eersten de nieuwste vliegtuigtypes : de DC6, de Boeing 707, de Caravelle, de Boeing 747, enzovoort. Ze landt in Tokyo, Zuid-Amerika, kortom overal ter wereld. De belastingbetaler betaalt het gelag : 4,25 miljard frank in 1975, 3 miljard frank in 1979, 35 miljard frank in 1991, 9 miljard frank in 1995, 4 miljard frank in 2000 en bijna 7 miljard frank in 2001. Op 26 jaar tijd komt dit neer op meer dan 62 miljard frank. En toch gaat de firma ten onder.

Wie zijn daarvoor de schuldigen ? Osama Bin Laden ? Ja, voor een stuk. Hij heeft ertoe bijgedragen dat het drama zich sneller heeft voltrokken dan verwacht. Hij heeft de sluipende crisis in de hele luchtvaartsector acuut gemaakt en ertoe bijgedragen dat de rotste appels als eerste uit de boom zijn gevallen.

De politieke klasse ? Ja, zeker. De sp.a in de eerste plaats. Het is uitgerekend die partij die allianties met intrinsiek gezonde maatschappijen – en dan denken we in de eerste plaats aan de KLM – bewust heeft tegengewerkt. Maar ook alle anderen die in dit halfroond zijn vertegenwoordigd hebben boter op het hoofd. Zij zijn crisis na crisis de dictaten van het Hof en de sp.a in deze aangelegenheid blijven slikken. Hun bekommernis om het welzijn van de werklozen van vandaag komt een beetje hol en onwaarachtig over. Met de miljarden die ze wettens en willens massaal naar de Société Anonyme zijn blijven afleiden, hadden ze al veel structurele maatregelen kunnen treffen die de werkloosheid in de beide deelstaten drastisch hadden kunnen verminderen. Alle regeringen van de afgelopen twintig jaar hadden het drama al lang kunnen zien aankomen, maar ze bleven volharden in de boosheid. In rechtstermen spreekt men in zo'n geval van schuldig verzuim.

De vakbonden ? Ook zij. Men leze er de striemende verklaringen van professor Van de Voorde in Gazet van Antwerpen van vandaag maar op na. De vakbonden hebben het spel van de politisering binnen de Société Anonyme duchtig meegespeeld en zo die maatschappij mee kapotgemaakt.

De Zwitsers ? Vanzelfsprekend. Deze door de sp.a aangereikte bondgenoten bleken in werkelijkheid niet meer of niet minder dan een bende witteboordcriminelen van het laagste allooi. Op een schaamteloze wijze hebben ze het weinige dat er nog gezond was binnen de groep leeggezogen en

voor eigen profijt aangewend. Met, het moet gezegd worden, steeds het stilzwijgende toedekken door de opeenvolgende regeringen.

Het kader ? Wellicht. Legendarisch zijn de verhalen over de met champagne overgoten snoepreises van de vrienden en vriendinnen van het kader en de machtsdragers van het moment. Er zijn smeuge roddels over de soms zeer letterlijk te nemen vriendjespolitiek. De verbitterde en gefrustreerde Sabéniens zijn nog maar pas begonnen met het naar buiten brengen van wat heel lang binnenkamers toegedekt bleef. In dat verband mag ook even melding worden gemaakt van het vermoeden van verduistering van bepaalde royalty's. Dit en andere verhalen zullen zeker nog een pijnlijk vervolg krijgen. De Société Anonyme Belge pour l'Exploitation de la Navigation Aérienne was immers een plaats waar velen aan de vetpotten zaten.

Maar met het aanwijzen van de schuldigen voor dit drama zijn de ex-werknemers van de getroffen maatschappij weinig of niets. We moeten hen vandaag oplossingen en alternatieven aanreiken. Dat is de essentie van het debat van vandaag. Terecht wordt dit debat ook ten dele in ons parlement gevoerd. De tewerkstellingspolitiek is geregionaliseerd, en een deel van de luchtvaartpolitiek is dat ook.

Er moet een tewerkstellingscel komen. Dat is goed. De cel voor Renault kan puike resultaten voorleggen. Alleen is iedereen het er nu reeds over eens dat de Sabéniens niet zo vanzelfsprekend herplaatsbaar zijn. Er zijn alternatieven te vinden voor stewards en technici. De vele laaggeschoolden die bij de Société Anonyme een onderdak vonden, zullen het echter heel wat moeilijker krijgen. En ook de piloten hebben niet meteen uitzicht op een nieuwe job, zelfs niet in het buitenland.

Het Fonds voor Sluiting van Ondernemingen zal de financiële nood van de ontslagenen moeten helpen lenigen. Dat is mooi, maar zo wordt een deel van de factuur van dit debacle natuurlijk doorgeschoven naar het Vlaamse bedrijfsleven. Er valt zelfs te vrezen dat daardoor de mogelijk positieve weerslag van de aangekondigde lastenverlaging voor de bedrijven hiermee geheel of gedeeltelijk teniet zal worden gedaan. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat deze regering weer niet verder zal gaan dan het gekende kurieren am Symptomen. Dat is ook in de automobielsector het geval, waar men veeleer proactief wil gaan omscholen in plaats van de sector zelf nieuwe stimulansen te geven. Dat is nochtans wat de luchtvaartsector nu nodig heeft. Stimulansen op Vlaams niveau dan, want de

Penris

Belgische federale schoonmoeder bewijst al decennialang dat ze het luchtvaartdossier niet beheerst. Dat betekent in de eerste plaats dat het hele luchtvaartdossier moet worden geregionaliseerd. U zult begrijpen dat we de plannen verwerpen van de regering om een federaal DAT+-project te ondersteunen met Vlaamse middelen – om geld te geven zijn we natuurlijk wél bevoegd, maar om te beslissen niet.

We hebben alternatieven. Vlaamse stimulansen zijn mogelijk. Vlaanderen is het luchtvaarthart bij uitstek van heel West-Europa, meer dan Frankfurt, meer dan Londen, meer dan Schiphol, meer dan Parijs, meer dan Rijsel, meer dan Charleroi, meer dan Luik, meer dan Nederlands Limburg. In de gouden luchthavendriehoek Oostende-Antwerpen-Zaventem wacht een potentieel dat veel groter is dan dat in de ons omliggende regio's. Dat geldt zowel voor de passagiers- als voor de vrachtenmarkt. Daarenboven hebben we ervaring. Wij zijn het land van de Olieslagers, de Stampes, de Vertonges. We hebben ook de praktische en de theoretische kennis om die traditie voort te zetten. We vermeldden reeds professor Van de Voorde, maar we kunnen daar namen als Van Gaver, Heinzman en Candries aan toevoegen. Mensen zoals de heer Crols van Trends en havenschepen baron Delwaide geloven rotsvast in de groeikansen van een vrachtluchthaven voor Antwerpen, naast die van Oostende. En waarom zouden wij Vlamingen lijdzaam moeten toezien dat vele van onze charters vertrekken in Wallonië of Nord-Pas-de-Calais ?

Het is gemakkelijk en vrijblijvend om begeleiden-de maatregelen voor de ex-Sabéniens te vragen, zeker wanneer een deel van de factuur naar het bedrijfsleven kan worden doorgeschoven. Men moet echter ook structurele veranderingen durven doorvoeren. Het is evident dat daarvoor een mentaliteitswijziging nodig is. Deze Vlaamse regering is niet luchtvaartvriendelijk. Het tegendeel is waar. De startbaan van Deurne kan niet kort genoeg zijn, en dat geldt ook voor de lijst van de vliegtuigtipes die in Oostende geduld worden. De Vlaamse regering wil van haar luchthavens af – de aanwezigheid van Agalev in deze coalitie zal daar wel niet vreemd aan zijn – maar vergeet dat ze juist daardoor de tewerkstelling in deze fragiele en gespecialiseerde sector op de helling zet.

Men moet maar onder ogen zien hoe vandaag de belangrijkste lijnen van Zaventem worden afgeleid. Deurne krijgt een paar extra vluchten van Crossair. Maar voor Portugalia en anderen bleek

de startbaan te kort. Alle charters wijken uit naar Wallonië omdat men daar ondanks alles wel is blijven geloven in het eigen kunnen en in het marktpotentieel. De les is duidelijk. Pas als we zelf opnieuw gaan geloven in de mogelijkheden van een eigen, ambitieuze Vlaamse luchtvaartpolitiek bieden we de werklozen van vandaag terug hoop op structurele oplossingen.

Naast de inspanningen aan de grond zullen we onze aandacht dan ook moeten richten op het luchtruim zelf. Ondanks de crisis na 11 september zal er in Europa hoe dan ook een markt blijven voor kleinschalige regionale luchtvaartmaatschappijen. Het succes van bepaalde regionale Duitse maatschappijen en Ryanair bewijzen dat. In dat deel van de markt moet een gat te vinden zijn voor een eigen Vlaamse luchtvaartmaatschappij. Er wordt de laatste jaren te pas en te onpas met het modewoord – bijna de toverformule – van de privaat-publieke samenwerking geschermd. Uitgerend in de luchtvaartsector zou PPS een passende oplossing kunnen bieden voor de ambities die Vlaanderen vandaag moet koesteren. Als de Vlaamse regering het ernstig meent met de werklozen van vandaag, neemt zij haar verantwoordelijkheid en verzamelt ze het nodige kapitaal en de partners voor een eigen Vlaamse luchtvaartmaatschappij. Zo'n maatschappij wordt door geen enkele schade-eis gevat, en zou dus efficiënter dan DAT de laatste rendabele delen van de voormalige Société Anonyme kunnen overnemen.

Daarmee zou het drama van Sabena, hoe pijnlijk het vandaag ook is, toch nog een happy end kennen. Het nutteloze symbool van de Belgische staatsluchtvaartmaatschappij zou verdwijnen zonder dat het menselijk leed al te groot is. Vlaanderen zou zelf meer uitdrukkelijk op het wereldtoneel plaatsnemen en tegelijk een nieuw economisch groeipotentieel aanboren. De vraag is maar of u hiervoor de politieke moed kunt opbrengen. *(Applaus bij het VB)*

De heer Bruno Tobback : Mijnheer de voorzitter, collega's, het moet me van het hart dat ik een uiteenzetting heb gehoord van een kamerlid, van een burgemeester met een warm hart voor wat er in zijn gemeente gebeurt, en van iemand die het niet zo erg vindt dat de société anonyme verdwijnt : in Antwerpen kunnen ze dit probleem immers oplossen en een nieuwe maatschappij oprichten. Men kan zich de vraag stellen of een debat op deze manier wel nut heeft. Noch over de toespraak van de minister-president, noch over onze eigen concrete bevoegdheden werd hier intussen veel gezegd. Ik begrijp dat de verlokking groot is om in dit parle-

Tobback

ment tegen een federale regering oppositie te voeren en om een amalgaam van het crisisverhaal in de luchtvaartsector, foute managementbeslissingen, historische erfenissen en verkeerde keuzes te maken om de schuld vervolgens allemaal aan politiek verantwoordelijken toe te schrijven.

Dit is niet de boodschap waarop de 12.000 werknemers vandaag wachten. We moeten vertrekken van objectieve feiten. Sabena zou met welke aandeelhouder ook vandaag in een probleemsituatie verkeren. Dit is geen nieuw feit, maar een veertig jaar aanslepend probleem. Het bestaan van een overheidsaandeelhouder is vandaag, gelet op de Europese beperkingen, veeleer een nadeel dan een voordeel. Als Sabena tot op vandaag heeft bestaan, is dit te danken aan decennialange inspanningen zowel van de overheid, van de andere deelnemers als van het personeel. Als Sabena vandaag verdwijnt, is dit niet de schuld van een of ander deel van de regering, maar brengt het wel een grote verantwoordelijkheid met zich mee. We zijn verkozen politici, geen beklaagden of onderzoeksrechters. Dit wil zeggen dat we niet belast zijn met het zoeken naar schuld, maar met de verantwoordelijkheid voor het oplossen van de problemen die zich vandaag stellen, hoe deze ook tot stand zijn gekomen.

We zijn eveneens verantwoordelijk voor het beeld dat bij de mensen wordt gecreëerd over de manier waarop we dit beleid voeren. Dit is de kritiek die vandaag moet worden geleverd. Er is de indruk gewekt dat er andere prioriteiten waren dan het lot van deze 12.000 mensen. Men heeft de mensen op een waanzinnig onverantwoorde manier een briefje in de handen gestopt met de boodschap dat ze 's avonds naar het nieuws moesten kijken als ze wilden weten wat er met hen ging gebeuren. We moeten vandaag de verantwoordelijkheid opnemen voor het feit dat de heer Chaffart het niet nodig achtte om de mensen zelf aan te kondigen wat er met hen ging gebeuren, maar dit op het nieuws vanuit de Résidence Palace meedeelde. Dit feit schept voor de overheid de verplichting om iets goed te maken.

De federale regering en de federale overheid moeten nu duidelijk en snel over de brug komen met een goed sociaal plan, dat de mogelijkheid biedt om zo volledig mogelijke opzegvergoedingen uit te betalen. Het plan moet eveneens de mogelijkheid bieden om initiatieven te steunen die nieuwe tewerkstelling in de regio Vlaams-Brabant garanderen, ook al gaat het niet om tewerkstelling in de

luchtvaartsector. Er moet vooral duidelijkheid komen.

Ik apprecieer de minister-president en zijn verklaring. Hij schept immers duidelijkheid in onze eigen bevoegdheden en taken in verband met deze situatie. Ik besluit daaruit dat de Vlaamse overheid inderdaad bereid is de nodige inspanningen te leveren en de nodige middelen in te zetten om ervoor te zorgen dat de mensen die hun job verliezen, optimale begeleiding zullen krijgen. Er moeten middelen zijn die vermijden dat er, naast het verlies van veel jobs, wachtlijsten ontstaan als het gaat over begeleiding van werklozen en over outplacement. Mensen in een moeilijke situatie moeten menselijk worden behandeld.

Ik apprecieer dat men bereid is maximale inspanningen te leveren voor initiatieven voor het oprichten van een andere maatschappij die zoveel mogelijk tewerkstelling moet garanderen in Zaventem en omstreken. Dat is belangrijk voor de regio, maar ook voor het hele land. Zaventem is immers een motor van onze economie.

Collega's, ik denk dat over onze taken en onze bevoegdheden is gezegd wat er moest worden gezegd. De rest is de taak voor een goed en menselijk beleid ten aanzien van mensen in moeilijke omstandigheden. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, tijdens mijn actuele vraag van 6 juli 2001 vroeg ik aan de minister van Tewerkstelling op welke manier de Vlaamse overheid op de eventuele ontslagen bij Sabena zal anticiperen om de mensen zo snel mogelijk aan ander werk te helpen. Ik zei toen dat we in de regio Halle-Vilvoorde geen behoefte hebben aan een nieuw geval Renault.

Het klimaat van onzekerheid waartegen veel werknemers van Sabena al enige tijd een moeilijke strijd voeren, wordt met het faillissement plots veel erger. Dat het met Sabena slecht zou aflopen, stond in de sterren geschreven. Vandaag is het gebeurd. Sabena is geen nieuw geval Renault, maar een veelvoud ervan. Als we de leveranciers meerekenen, is het failliet van de luchtvaartmaatschappij een drama voor 20.000 gezinnen. Daarom vindt mijn fractie dat alles moet worden gedaan om de sociale begeleiding en de hertewerkstelling rechtvaardig en menswaardig te organiseren. Dat moet niet omwille van menslievendheid, maar wel omwille van de sociale rechtvaardigheid. Wij dringen

Glorieux

er bij het oprichten van een nieuw en klein Sabena op aan dat de fouten uit het verleden zouden worden vermeden.

Het is altijd gemakkelijk achteraf een analyse te maken van wat er fout is gelopen bij Sabena. De opeenvolgende federale regeringen hebben een onmiskenbare rol gespeeld. Ze hadden als mede-eigenaar te weinig aandacht voor het ondermaatse management en voor het bestuur dat niet alert genoeg was. Concreet zal het niet meer kunnen dat een managementteam vooral wordt samengesteld uit politiek benoemde individuen. Bovendien zal het niet meer kunnen dat de leden van de raad van bestuur ongemoeid worden gelaten als hun beslissingen het etiket 'goed rentmeesterschap' onwaardig zijn. Het zijn steevast de gewone mensen die hiervoor opdraaien.

Er is echter meer, zoals de vuile rol van SwissAir. Dit is een zoveelste voorbeeld van de 'weldadige' effecten van de globalisering, die zogenaamd alle sociale lagen overal ter wereld ten goede zou komen. Sabena is geen accident de parcours, maar het resultaat van de wetmatigheden van het harde kapitalisme. Werknemers en hun gezinnen zijn daarin niet meer dan pionnen op een mondiaal schaakbord. Het is een kansspel waarin de sociale en ecologische spelregels ondergeschikt zijn aan het winstbejag van machtige, meestal buitenlandse concerns en multinationals.

Hoe vaak chanteren zulke concerns de lokale bevolking en de autoriteiten niet door te dreigen met delokalisatie of massale ontslagen, als er naar hun mening te strenge sociale beschermingsregels of milieunormen komen? Naast SwissAir gebruikt ook BASF, dat in 2000 een omzet van 36 miljard euro had, vandaag zo'n tactieken om te ontsnappen aan de weinig strenge Kyoto-verplichtingen. Deze multinationals hebben geen enkele scrupule om duizenden mensen hun baan te ontnemen als de winst even minder is. Als de sociale en ecologische bescherming even sterk verankerd zou zijn in de internationale regelgeving als het ongebreideld kapitaalverkeer, dan zou SwissAir nooit zo'n decadent scenario hebben kunnen realiseren. Dat is de reden waarom ook bij ons vele duizenden mensen opkomen voor een andere vorm van globalisering en voor de versterking van de sociale en ecologische pijlers van de Europese Unie.

EU-voorzitter België draagt de zorg voor de sociale problematiek hoog in het vaandel. Het debacle bij Sabena moet dan ook op een sociaal rechtvaar-

dige wijze worden opgelost. Als pacifist en antimilitarist heb ik er meestal wel moeite mee als conflicten worden benaderd vanuit een geweerloop of de slagkracht van een matrak. Als eerste antwoord aan met ontslag bedreigde werknemers stuurt men ordetroepen. Dat is allerminst wat ik begrijp onder 'op een sociaal rechtvaardige wijze'.

We lossen de onmiddellijke problemen van de werknemers niet op met ronkende verklaringen en met een analyse achteraf om de verantwoordelijken aan te wijzen. We mogen evenwel geen valse beloften doen. De Vlaamse regering heeft weinig bevoegdheid in deze materie. Maar ook de federale overheid was mee werkgever en daarom moeten de overheden, ook de Vlaamse, hun sociale taak nu op een voorbeeldige wijze vervullen. Vandaar onze tevredenheid over de initiatieven die minister-president Dewael namens de Vlaamse regering aankondigde.

Het is belangrijk dat er onmiddellijk intensief overleg wordt georganiseerd tussen de federale overheid en de gewesten. Ook de vakbonden moeten actief worden betrokken bij de sociale dialoog. De tijd van de onderonsjes met managers van grote concerns is voorbij. Men moet het sociaal overleg herwaarderen en ernstig nemen. Ook op dat vlak heb ik met genoegen de goede voornemens van de minister-president genoteerd.

Alle gewesten en eventueel zelfs de direct betrokken gemeenten moeten meewerken aan de totstandkoming van een sociaal plan. Een initiatief zoals dat van de heer Vermeiren, de burgemeester van Zaventem, bewijst dat ook de gemeentebesturen, de overheden die het dichtst bij de burger staan, snel en met veel resultaat kunnen worden ingeschakeld.

Alle gewesten moeten meewerken. Iets meer dan de helft van de Sabenawerknemers woont in Vlaanderen, een kwart in Brussel en een kwart in Wallonië. Overleg is dus noodzakelijk. De sociale impact overstijgt de gezinnen van de werknemers. Volgens de kamer van handel en nijverheid van Halle-Vilvoorde sneuvelt er voor elke job bij Sabena ook een job bij de leveranciers. We juichen dan ook toe dat de leveranciers van Sabena zullen worden betrokken bij het sociaal plan.

In Vlaanderen is de impact het grootst in de regio's Halle-Vilvoorde en Leuven, waar respectievelijk ongeveer 2.300 en 1.800 gezinnen van Sabenawerknemers wonen. Voor Halle-Vilvoorde betekent dit dat er 4,5 keer meer inwoners werkloos dreigen te worden dan na de sluiting van Renault.

Glorieux

De hertewerkstelling moet de topfocus van het sociaal plan worden. De Vlaamse regering moet haar bevoegdheid inzake opleiding en begeleiding van werkzoekenden, outplacement en aanmoedigingspremies optimaal benutten. Naar het voorbeeld van Renault moet er ook een tewerkstellingscel worden opgericht. Uit een recente jobbeurs in Zaventem blijkt dat heel wat firma's uit de regio van de luchthaven met niet-ingevulde vacatures zitten. De VDAB moet er snel werk van maken om die te inventariseren en aan te bieden aan de ontslagen werknemers. De onderdelen catering, ground handling, cargo en technics van Sabena worden over het algemeen als kwaliteitsvol beschouwd. Voor die diensten moet er bij het zoeken naar een overnemer naar een maximaal behoud van het personeelsbestand worden gestreefd.

Een andere algemene regel van het sociaal plan moet zijn dat de menselijk schade voor de getroffen gezinnen zo klein mogelijk wordt gehouden. Zo ziet het er naar uit dat veel Sabenawerknemers nog heel wat verlofdagen moeten opnemen, waardoor hun werkloosheidsuitkering de eerste maand wel eens bijzonder laag kan uitvallen. Het lijkt ons aangewezen om hiermee rekening te houden in het sociaal plan. Ook moet dit plan voorzien in een integrale begeleiding op het vlak van familiale en relationele aspecten, juridische bijstand, medische en psycho-sociale hulp.

Tot slot wil ik benadrukken dat bij de totstandkoming van een nieuwe luchtvaartmaatschappij – waarin dus ook de Vlaamse overheid zal participeren – de oude fouten absoluut moeten worden vermeden. Ik ben dan ook verheugd over het initiatief van Agalev-kamerlid Vanoost om in de Kamercommissie Infrastructuur een werkgroep Sabena op te richten. Die moet op korte termijn een analyse maken van wat er in dit dossier is misgelopen. Misschien is het zelfs aangewezen er een heuse parlementaire onderzoekscommissie aan te wijden. Dit is echter de bevoegdheid van onze collega's in de Kamer.

Zonder op de resultaten hiervan vooruit te lopen, denk ik toch reeds te mogen stellen dat bij de oprichting van een nieuwe afgeslankte luchtvaartmaatschappij moet worden gezocht naar partners met een minimum aan ethisch respect voor sociale rechten. De managerpostjes mogen niet meer worden ingevuld op basis van een partijlidkaart, maar in functie van de reële behoeften en op basis van bekwaamheid.

Belangrijk is ongetwijfeld ook dat de megalomane visie betreffende het ongebreidelde economische groeipotentieel van de luchtvaartindustrie in ons land opnieuw wordt bekeken. Het behoud van een belangrijke luchtvaartactiviteit op Zaventem is essentieel, maar het algemeen plan met langetermijnvisie wordt best gehervalueerd. Daarbij moeten de sociale en ecologische aspecten worden opgevoerd. De nieuwe luchtvaartmaatschappij mag ook niet de fout begaan om enkel te focussen op kortereafstandsvluchten naar Europese hoofdsteden. Deze verplaatsingen zullen steeds meer worden overgenomen door het HST-verkeer. Enkele rendabele middellange-afstandslijnen blijven daarom noodzakelijk.

Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, dames en heren, de fouten uit het verleden moeten worden vermeden. De schade voor de duizenden gezinnen die er het grootste slachtoffer van zijn, moet worden beperkt en optimaal hersteld. We vragen dat ook de Vlaamse overheid haar rol hierin vervult. We zijn alvast verheugd over de eerste toezeggingen die de minister-president namens de Vlaamse regering heeft gedaan. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Bex heeft het woord.

De heer Jos Bex (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, dames en heren, eigenlijk is dit debat pure Kafka. Enkele maanden geleden werden er nog uitvoerige oproepen gedaan om werknemers te vinden voor de regio rond Zaventem. Men vond geen werknemers om alle jobs in te vullen. Enkele maanden geleden deelde de voorzitter van BIAC, de uitbater van Zaventem, nog mee dat hij een exponentiële groei van de luchthavenactiviteiten vooropstelde. Vandaag is Zaventem, dat is ontstaan en gegroeid rond Sabena, zijn grootste klant kwijt. Vlaanderen staat erbij en kijkt ernaar.

Naast de vele vragen over schuld, worden bemoeidigende woorden gericht tot de getroffen werknemers en tot de in het debacle meegesleurde onderaannemers en hun werknemers. Het lijkt treffend op een klassieke begrafenis met alle gebruikelijke rituelen. Goedbedoelde, soms misplaatste, maar ook niet gemeente betuigingen van deelneming komen ons ter ore. Buren, verwanten, voogden en dochters staan in de rij voor hun deel van de erfenis : eerst gewoon laten doodgaan en daarna strategische zetten doen om de prijs van wat nog rendabel en bruikbaar is, zo laag mogelijk te krijgen. Over enkele dagen is het – als we sommige verkla-

Bex

ringen en krantenartikels mogen geloven – op-nieuw business as usual.

Sabena is de op een na belangrijkste economische poort voor Vlaanderen. De tachtigjarige koninklijke tante is altijd een zieke tante geweest. Ze had constant rode kaken en bleef onbeschaamd geld verslinden van een staat die dit paradesymbool in stand wou houden, het koste wat het wil. Misschien was het faillissement op dit ogenblik wel de enige haalbare kaart. Misschien was het een goede zet om slechts beperkt te communiceren over datgene wat zich de laatste weken en dagen afspeelde. Mogelijks was overdadig communiceren over een verloren strijd nog pijnlijker geweest voor alle betrokkenen.

Hoopgevend was dan weer de oproep van Zaventemkenner, gouverneur De Witte, die voorstelde om meteen alle beschikbare middelen in te zetten om de ontslagen personeelsleden te helpen bij het zoeken naar een nieuwe job en om hen te begeleiden. De gouverneur lijkt ons inderdaad de geschikte persoon om de weinige, maar bruikbare middelen gecoördineerd in te zetten teneinde de menselijke en economische schade te beperken. Dat moet gebeuren los van en bovenop de door de minister-president aangekondigde maatregelen.

Een scenario dat we echter resoluut afwijzen, is dat de rekening van het in faling gaan van Sabena voor wat het sociaal passief betreft, volledig of gedeeltelijk zou worden doorgeschoven naar Vlaanderen. De federale overheid moet ten volle de gevolgen dragen van haar aandeelhouderschap en van het gevoerde mismanagement. Als we de debatten van 1992 over de goedkeuring van het wetsontwerp over het statuut van Sabena nalezen, merken we ten overvloede dat ook toen werd gewaarschuwd voor een te grote betrokkenheid van de overheid. Die leidt immers naar een onvoldoende slagkracht voor de maatschappij om economisch rendabel te worden. Door sommigen werd toen reeds gepleit om het staatsaandeel te beperken tot 20 percent. Een ander voorstel dat tijdens de debatten in 1992 werd ingediend bij wijze van amendement, was de overname van de federale staatsaandelen door de gewesten. Het voorstel werd gelanceerd door mijn voorganger de heer Kuijpers en door de heer Loones.

Waarom verwijst ik vandaag naar de debatten van 1992 en naar de twee aangehaalde amendementen? Ik doe dit omdat ze de goede raad geven die ook nu onontbeerlijk is om te redden wat te

redden valt. De overlevingskans van een nieuwe maatschappij zal in grote mate afhangen van het loskomen van de disfuncties die het huidige Sabena kenmerken. De Belgische ziekte van overdreven, ongepaste en niet-adequate inmenging, moet definitief naar de prullenmand worden verwezen. De grote crisissen bij Sabena naar aanleiding van de onafhankelijkheid van Kongo en van de oliecrisis, en de huidige mokerslag tonen aan dat de wendbaarheid van een staatsbedrijf het moet afleggen tegen economische wetmatigheden. De hoopgevende vrijages van Sabena met bijvoorbeeld KLM werden politiek vermoord door de toenmalige burgemeester van Ath die met plannen voor Chièvres rondliep. In dat scenario paste de KLM niet. Rijsel zou gebaat zijn met de verhuis van Zaventem naar Chièvres en in dat plaatje was Air France de gedroomde partner. Toen bleek dat Air France ook een ziek en noodlijdend bedrijf was, was het niet meer mogelijk om met KLM of met British Airways samen te werken. De overheidsbemoeienis had weer eens meer kwaad dan goed gedaan.

De overheid moet het ontstaan van een nieuwe maatschappij alle kansen geven. Het moet dan wel gaan om een maatschappij op maat van dit land, liefst stevig verbonden met een van de grotere partners die de toekomstige Europese markt zullen beheersen. Ons inziens is dit een taak voor de Vlaamse en niet voor de Belgische overheid. Zaventem ligt in Vlaanderen. Zaventem is economisch enorm belangrijk voor de hele regio. De flankerende maatregelen vallen onder de Vlaamse bevoegdheden. Ik denk hierbij in de eerste plaats aan een goede bereikbaarheid, aan een aangepaste ruimtelijke ordening, gebaseerd op een realistisch en voor de omgeving draagbaar strategisch plan, en aan aangepaste milieu- en geluidsrichtlijnen.

Wallonië levert terecht alle mogelijke inspanningen om een echte luchtvaartactiviteit te organiseren. Vlaanderen staat erbij en kijkt ernaar. Indien de minister-president de engagementen die hij daarnet is aangegaan ook kan waarmaken, zullen we in de toekomst kunnen zeggen dat Vlaanderen erbij stond en ernaar keek.

De vorige premier heeft gezegd dat de luchthaven van Zaventem moest blijven. Wij onderschrijven deze stelling, maar koppelen ze onmiddellijk aan de noodzakelijke oprichting van een luchtvaartmaatschappij die Zaventem als thuishaven heeft. Deze luchtvaartmaatschappij moet passen in een multimodaal verkeersaanbod op maat van de Europese functies van Brussel en moet complementair zijn aan de vier grote luchthavens en lucht-

Bex

vaartmaatschappijen die ons omringen. Ze mag echter niet de ambitie hebben om ongeveer elke bestemming aan te bieden waarbij de vliegtuigen met een bezettingsgraad van ongeveer 65 percent opstijgen.

Ik vraag me af waarop Vlaanderen wacht om aanbod te realiseren en om zich los te maken van de weer eens catastrofaal gebleken Belgitude. Een luchtvaartmaatschappij moet service, kwaliteit, een stipte uurregeling en een maximale veiligheid kunnen garanderen. Na de crash van Sabena staan honderden bekwame vaklui klaar om deze uitdaging samen met een degelijk management aan te gaan. (*Applaus*)

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik zou het hier even over het Vlaams werkgelegenheidsbeleid willen hebben. De heer Laurys heeft daarnet verwezen naar het beleid dat we momenteel ten aanzien van de automobielsector voeren. Hoewel hij ons preventief beleid steunt, wil ik erop wijzen dat men deze dossiers niet zomaar mag vergelijken. Dat we in een sector actief zijn, impliceert niet dat we in een andere sector niets doen.

In de automobielsector hebben we preventieve initiatieven genomen. Dit betekent dat we de betrokken mensen voorbereiden op de aangekondigde herstructurerings in de sector. Op zich hoeven deze herstructurerings geen slecht nieuws tot gevolg te hebben. We proberen ons nu al voor te bereiden op de aangekondigde veranderingen.

Ik wil er trouwens op wijzen dat de directie van Opel Belgium in dit verband zeer cynisch heeft gereageerd. Aangezien de contacten met de sociale partners naar aanleiding van het dossier Opel Belgium zijn begonnen, vind ik het zeer cynisch dat net dit bedrijf eerst de overheid afwijst en vervolgens 900 werknemers laat afvloeien.

Het Sabenadossier gaat uiteraard over een heel andere zaak. Het gaat hier om een individueel bedrijf dat in moeilijkheden verkeert, wat resulteert in heel wat onderhandelingen tussen eigenaars en vakbondsvertegenwoordigers. Binnen de eigen bevoegdheden heeft de Vlaamse overheid zich in alle stilte op het slechtst mogelijke resultaat voorbereid. De VDAB staat nu klaar om deze bijkomende taak op zich te nemen.

Deze taak situeert zich op verschillende vlakken. Als de curator ons zijn fiat geeft, kunnen wij met de nodige gegevens alles doen opdat de mensen automatisch ingeschreven zijn als werkzoekende. Daardoor worden die mensen niet geconfronteerd met een pak extra administratief zoekwerk.

Ten tweede is het zo dat men momenteel alles klaarmaakt om – zodra het kan – iedere persoon individueel de correcte informatie te geven over het feit dat ze eigenlijk niet zelf een initiatief moeten nemen. Ze zullen geïnformeerd worden over wat ze kunnen doen en waarmee we bezig zijn, zodat we geen fouten maken bij het verstrekken van de informatie.

Anderzijds mag en moet de VDAB voor alle werknemers die de gevolgen dragen van het huidige drama, afwijken van de regel dat de werkzoekende pas na drie maanden individuele begeleiding kan krijgen. Dit gebeurt in dit geval onmiddellijk. We zijn er namelijk van overtuigd dat we zeer veel mensen zeer snel aan een geschikte job kunnen helpen, gelet op de kwaliteit van de betrokkenen.

Twee jaar geleden creëerde Vlaanderen de mogelijkheid om mensen die het slachtoffer zijn van een faillissement grondig individueel te begeleiden. Ze kunnen dus de service van een outplacement krijgen op kosten van de Vlaamse overheid. Zij die niet worden geholpen door een individuele begeleiding, kunnen dus een nog nauwgezetter begeleiding naar een job krijgen.

Ten vijfde is de VDAB nu een inventaris aan het maken. Waarschijnlijk heeft men al zicht op de eigen opleidingscapaciteiten, vooral gericht op de knelpuntvacatures in de regio. Waarschijnlijk zullen we die nu zeer vlot kunnen opvullen met beschikbare werkzoekenden. Die zullen wellicht snel enige bijkomende opleiding nodig hebben om over de juiste papieren te beschikken om bepaalde functies te kunnen uitoefenen. We gaan bij alle opleidingsinstanties na hoe we daar zeer snel kunnen op inspelen.

Ten zesde is er de mogelijkheid van een tewerkstellingscel, zoals bij Renault Vilvoorde. Wordt dit gevraagd en wordt dit dan ook nuttig bevonden? Bij Renault Vilvoorde ging het om een eenvoudiger verhaal, in die zin dat de werknemers in eenzelfde richting capaciteiten hadden. Hier hebben we veel werknemers met veel verschillende soorten taken. Wellicht zullen ze zich niet op eenzelfde site kunnen terugvinden. In ieder geval is de VDAB met de gewestelijke collega's klaar om zo nodig al dan niet ter plaatse een tewerkstellingscel op te richten. We

Landuyt

weten wat daarvoor nodig is, en dat staat klaar. We zullen in elk geval het nodige doen om ter plaatse voor de nodige info te zorgen.

Ten slotte zal de Vlaamse regering op lange termijn het territoriaal werkgelegenheidspact verder subsidiëren om structureel in te spelen op de economische situatie en de tewerkstellingssituatie van de regio. Met overtuiging zullen we de uitgestoken hand van de burgemeester van Zaventem aannemen om met de gemeenten te overleggen hoe we gecoördineerd samen kunnen werken voor de mensen die nu het voorwerp uitmaken van onze bezorgdheid. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ook ik heb aandachtig geluisterd naar de uiteenzettingen van de verschillende fracties. Mijnheer Vermeiren, uw betoog ten aanzien van de Vlaamse regering is inderdaad bemoedigend.

Vlaanderen staat op economisch gebied voor een moeilijke keuze. Als we een economisch veilige keuze willen maken, kunnen we onze handen van dit dossier afhouden, toekijken hoe het verder evolueert, en er te gepasten tijde onze commentaar op geven. Zoals u terecht hebt gezegd, kiest Vlaanderen met deze regering echter voor een ambitieuzere weg, een weg die ook politieke, economische en sociale risico's inhoudt. Erbij staan en ernaar kijken, dat kan nu echt niet.

De voorbije 24 uur hebben we dan ook intens gezocht naar mogelijkheden om in alle bescheidenheid een bijdrage te leveren aan de zogenaamde doorstartoperatie via een responsabilisering van DAT. Een kapitaal van 200 miljoen euro bijeenbrengen is in het huidig economisch klimaat, en zeker in de luchtvaartsector, geen eenvoudige oefening. De heer De Gucht heeft al opgemerkt dat we hier te maken hebben met PPS. Dat wordt weleens een toverformule genoemd, maar toverformules bestaan niet. Het is belangrijk dat zowel de bankiers als de belangrijke financiële groepen en de gewestelijke overheden elkaar kunnen vinden in een project met respect voor de respectieve verantwoordelijkheden. Van de 200 miljoen euro zou 155 miljoen euro door de privé-sector worden bijeengebracht. De gewestelijke overheden zouden verantwoordelijk zijn voor 45 miljoen euro. De

Vlaamse overheid zou 55 percent van dat bedrag leveren.

Deze voormiddag hebben we de federale regering laten weten dat we principieel bereid zijn om mee te zoeken naar mogelijkheden om deze bedragen bij elkaar te brengen. Vlaanderen beschikt daartoe over de geëigende kanalen. Deze namiddag om 17.00 uur zal dan ook de raad van bestuur van de Participatiemaatschappij Vlaanderen samenkomen om dit dossier te bespreken.

In afwachting van de operationaliteit van de PMV doen we, ingevolge het contract met de GIMV, een beroep op de technische knowhow van deze investeringsmaatschappij om het voorlopig businessplan te onderzoeken en de nodige vragen en verduidelijkingen op papier te zetten. Met de medewerking van de PMV en van de GIMV zou de ministerraad nu vrijdag een document in handen kunnen hebben. Dat moet de regering in staat stellen om een volgende stap te zetten.

Ik was deze middag bijzonder aangenaam verrast toen de minister-president de SERV-partners samenriep om dit te bespreken. Iedereen begrijpt dat dit een uitzonderlijk dossier is dat een uitzonderlijke aanpak vereist, maar dat niet al te vaak mag voorkomen. We moeten proactief te werk gaan om een aantal dingen mogelijk te maken. Vlaanderen moet bereid zijn om risico's te nemen om de sociaal-economische gevolgen van dit debacle maximaal te beperken en belangrijke luchtvaartactiviteiten in Zaventem nog een toekomst te geven. De fractieleider van de VLD, tevens burgemeester van Zaventem, heeft dit voldoende duidelijk gemaakt.

Ik heb in dit halfroond slechts één partij zich horen distantiëren van wat zij een 'Belgische piste' noemt. We spreken hier echter niet meer over Vlaanderen of België. Wel moeten we werken aan een nieuwe luchtvaartmaatschappij met haar zetel en haar activiteiten in Zaventem die mettertijd Europese en internationale proporties zal moeten aannemen om te kunnen blijven opereren. De minister-president heeft dan ook klaar en duidelijk gezegd dat we een inspanning willen leveren om op dit cruciaal moment een signaal te geven dat Vlaanderen bereid is om daar mee zijn schouders onder te zetten. Op termijn moet het wel gaan om een privé-project, los van overheden. We zullen de exit tijdig proberen voor te bereiden. De meeste partijen zijn het erover eens dat we dit risico moeten lopen. We zijn het verplicht aan de 12.000 werknemers van Sabena. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

Motie van aanbeveling

De voorzitter : Door de heren Van Goethem, Penris, Dewinter en Van Hauthem werd tot besluit van dit actualiteitsdebat een motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

De bespreking is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op woensdag 14 november 2001 om 14 uur.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.31 uur.*
